

DUHOVNI PASTIR.

Izhaja vsak mesec. — Velja 8 K na leto.

XXVI. letnik.

V Ljubljani, avgust 1909.

VIII. zvezek.

Deveta nedelja po binkoštih.

Vera je podlaga vse družinske sreče.

Da bi bilo spoznalo tudi ti, in zlasti
ta svoj dan, kar je v tvoj mir.

Luk. 19, 42.

Med vsemi božjimi naredbami je pač najlepša in najljubeznivejša krščanska družina. Družina je temelj državnega poslopja in vsega socialnega napredka. Ta temelj je postavil sam Bog, in brez njega pade v nič človeška družba. Žal, da moderna država tolikanj prezira družbinske razmere in se le preveč ozira na posamezne državljane. In vendar se naslanja na družine občni državljanski blagor in napredek.

Zakaj govorim danes o družini? Sv. evangelij nam pripoveduje o Jezusovih solzah. Pravi vzrok Gospodovih solz je bila dušna, večna nesreča, v katero je pahnila judovski narod njegova brezbožnost, njegova pokvarjenost in njegovo zaničevanje svetih reči. O, da bi pač krščansko ljudstvo ne bilo nikdar vzrok Jezusovih solz! Ljudstvo bo tako, kakršne so posamezne družine. Zato se vprašajmo, kaj dela družine srečne, in kateri je pripomoček, da družine ne bodo pokvarjene, in da ne bodo vzrok Jezusovih solz. In pravim: Vera je podlaga vse družinske sreče, brez vere je sreča v družini nemogoča. To hočemo danes razjasniti.

Družina ima dve strani, eno božjo in eno človeško. Človeška stran je v tem, da nastane družina vsled prostovoljnega

združenja moža z ženo; in ker od tega združenja močno zavisi občna nrvnost in splošni blagor, zato se zanj močno zanima modra državna oblast, ki urejuje razmerje med možem in ženo, med starši in otroci, tako da ne trpi nobene škode slabjši del, recimo žena ali otroci.

Božja stran družine pa je v tem, da družina od Boga prejme verski in nrvni značaj. Vera razjasni dolžnosti med zakonskima in do otrok in kaže, da je Bog sam ustanovil družino, ker je rekel: „Človeku ni dobro samemu biti, naredimo mu pomočnico, njemu enako“ (1. Mojz. 2, 18.) in je blagoslovil prvo zakonsko zavezo, rekoč: Rastita in pomnožita se.

Kaj je tedaj podlaga družine? Morda počutno poželenje? Gotovo ne. Živali imajo tudi počutnost, vendar ne morem govoriti o družini med živalmi. Morda je razvitek duševnih zmožnosti podlaga družine? Tudi ne. Um in prosta volja se ložji razvija zunaj družine, v samoti, bolj ko v družbi. — Morda je koristnost podlaga družine? Žalibog, skoraj bi si upal trditi, da ljudje pri sklepanju zakona dandanes največ gledajo na osebno korist. Le pojdite v notarijatsko pisarno, in prepričali se bode, da mnogi tržijo z nevesto, kakor z blagom in da se dostikrat zaroka razveže radi gole dobičkarije. Po vsej pravici piše tedaj umna pisateljica: „Dandanes možje ne snubijo dekleta, marveč denar. Prvo vprašanje je, koliko da ima, ne povprašuje se pa po njenih čednostih in pridnih rokah.“

Največja rana pa se vseka družbinskemu življenju, ako se razglasi ločljivost zakona. Kjer se države klanjajo takim načelom, tam je konec vsakega družbinskega reda. Ko bi zakonska menila, da se smeta ločiti, mislite mari, da bo dolgo vladala med njima ljubezen, potrpežljivost in zvestoba? Mož, ki bi se žene naveličal, zapustil bo njo in otroke v največi revščini in to bi imelo najhujše nasledke za človeško družbo. Zavoljo tega govori Gospod Bog v 1. Moz. knjigi (2, 24): „Človek bo zapustil svojo očeta in svojo mater in se držal svoje žene.“

I. 1. Dosedaj sem vam pravil, kaj ne more in ne sme biti podlaga družine; sedaj pa hočem navesti dvoje čednosti, ki sta trdna podlaga svetega zakona. In sicer je prva podlaga zakonu ljubezen, pa ne čutna ljubezen, marveč sveta, vzvišena ljubezen, ki jo daje vera. Celo pagani so spoznali, da domače ognjišče in altar ne smeta biti preveč narazen. „Pro aris et focus“, t. j. za altar in ognjišče, bila je prislovica paganskih Rimljanov.

Ta prislovica bi morala veljati tudi dandanes, toda po žalostni naši izkušnji velja le še druga polovica, namreč domače ognjišče brez oltarja, brez vere, brez Boga. Menite pa, da bo ljubezen brez vere, brez Boga imela obstanek? To je nemogoče. Srce človeško, prepuščeno samo sebi, je preveč omahljivo, preobčutljivo in prešibko; vera mora nanj vplivati, vera ga mora vladati in krepiti. V mladih letih seveda zakonska govorita o negasljivi ljubezni; a to je puhla fraza. Dovolj je malo razžaljenje od strani moža ali žene in že se prične nezadovoljnost, tožba, očitanje, ostre besede in kmalu je razpor med njima. Ona negasljiva ljubezen se spremeni v jezo in sovraštvo. Da je ljubezen v resnici trajna, pognati mora globoke korenine v sv. veri. Vera in verska načela podelijo ljubezni tisto trajnost, tisto zvestobo, ki potem voljno prenaša slabosti sodruga, ki vztraja tudi v največjih skrbih, težavah in bolečinah. Versko naziranje stori, da se ogenj ljubezni ne ohladi tudi tedaj ne, ko je mladost minula, in se je po raznih viharjih obsulo mladostno cvetje.

Kjer pa ni vere, tam vgasne ljubezen in milost svetega zakramenta ne more več delovati. Mesto čiste ljubezni zavzema kvečem še mesena počutnost.

2. Druga podlaga zakona je potrpežljivost ali požrtvovalnost. — Ako človek dandanes opazuje mlada zakonska, ko se bližata poročnemu oltarju, menil bi, da se jima sedaj odpira rajsko življenje, da bodeta odslej uživala le vesele ure, da bodeta hodila le po mehkiem rožnem cvetju. Ako berete moderne romane, kakšno vsebino najdete v njih? On in ona se iščeta in to iskanje se opisuje v najnežnih in najmikavniših barvah. In ko sta se našla in vzela, konec je povesti. Jaz pa pravim, tukaj naj bi se povest šele začela, potem bi se kmalu prepričali, da zakonsko življenje ni tako medeno. Ah, koliko grenkobe in bridke prevare! Težke dolžnosti, veliki križi, trud in skrbi, nazadnje pa še velika odgovornost. De Bonneau pravi, da zakon ni tolikanj pogodba, marveč težka žrtva, trda poskušnja za moža in ženo. Skala je, ob katero se razbije zakonska sreča, ako vera in požrtvovalnost nista trdna podlaga.

Vendar ne bom tajil, da se za nekaj časa že prenašajo težkoče zakonskega stanu, četudi bi ljubezen ne bila združena z vero. Toda koliko časa bo trajala ta potrpežljivost? Kaj ko bi pa prišle dolgotrajne neprijetnosti, nesreče, bolezni, pomanjkanje? Bode li vztrajala ljubezen, ako je ne gojijo verski na-

gibi? Že prej sem omenil, da v takem slučaju se ljubezen kaj rada spremeni v sovraštvo; človeka, ki sta se prej neizrekljivo ljubila, ne moreta se več videti. Menim, da bi marsikateri zakonski znali povedati kako poglavje o takih žalostnih prikaznih.

Kdo pa deli požrtvovalnost, kdo potrpežljivost? Njo deli sv. vera, njo deli zakrament sv. zakona, ki podari posebno milost zakonskima, da zamoreta do smrti pobožno živeti in svoje otroke v strahu božjem izrediti. — Jeli požrtvovalnost brez vere nemogoča? Odkritosrčno vam povem, da požrtvovalnost brez pomoči sv. vere je prav redka, in če se kje nahaja, je to le izjema. Krščanski zakonski pa se zavedajo pred altarjem danih si obljub in skušajo skazovati si ljubezen in pomoč tudi v bridkih urah; in četudi svetu niso znani veliki darovi, Bogu pa je vse znano, on bo povračal stotero.

3. K družini pa pripadata ne le mož in žena, marveč tudi otroci. Vsak otrok, ki pride na svet, pomnoži skrbi očetu in materi, kajti otrok sestane ne le iz telesa, marveč ima tudi neumrjočo dušo. V otroški duši je tedaj treba vzbuditi vero, ljubezen do Boga in do bližnjega. In ko otrok raste, rastejo ž njim tudi strasti; in tedaj morajo starši skrbno čuti nad otrokom in ga zvoditi na pravo pot, toda ne z zmirjanjem in kletvijo, marveč z gorečo molitvijo, prijaznim opominovanjem, resnim svarjenjem, modrim žuganjem, pripravnimi kaznimi, zlasti pa z lepim lastnim zgledom.

Vprašam pa: Bodo li starši vse to premogli, če jih skozi in skozi ne preveva duh sv. vere? Ako starši sami ne verujejo v Boga, in v neumrjočnost duše, ako svoje otroke smatrajo le za neprijetno breme, menite, da se bodo kaj menili za duše svojih otrok? — Pa tudi otroci, ki so brezverno izrejeni, se ne bodo menili za svoje starše. V nežnih letih jim bodo nepokorni, v mladosti jih sovražili, na starost jih čez prag pehali in jim sramoto delali, v kazen za brezbožnost takih staršev, ki so hoteli družino vladati brez vere.

Dostikrat čujem, da se matere pritožujejo o svojih otrocih, da so brezbožni, malopridni. Kdo se bo temu čudil, saj je vera dandanes pri izreji otrok deveta briga. In vendar je vera mati pravosti in čednosti. Brezverska izreja more morda izobraziti telo in duhá, srcá blažiti pa ne more.

Mnogokrat se otrokom tudi očita nepokorščina in oholost. Ako otrok nima žive vere, potem tudi nima spoštovanja do

staršev; ker le vera, ki uči, da so starši božji namestniki, uči tudi spoštovanje do staršev. Kjer pa ni spoštovanja, tudi ni pokorščine. Krščanski starši! Spoštovanje očeta je mogoče le tedaj, ako se v hiši spoštuje Oče nebeški, zatorej naj si starši le izprašajo svojo vest, potem bodo hitro spoznali vir nepokorščine. Tisti dan, ko so veri pokazali duri, tisti dan jim je padlo žezlo iz roke, krona z glave. Svoje dni je bil oče nekaj duhovnik domače hiše. On je vodil molitve, on določeval, kako bo družina hodila k božji službi, k sv. zakramentom; a zdi se, da je dandanes marsikteri oče nezvest postal svoji misijonski dolžnosti. Nima več žive vere, če je je sploh še kaj. Bode li mogel voditi otroke po pravi poti, jih odvrčevati od zmot, jim kazati to, kar je v resnici dobro, blago in lepo? Bode li mogel tirjati spolnovanje zapovedi, ako jih sam lahkomišljeno prelamlja? Ne, dragi mi, česar človek nima, tega tudi ne more dati.

4. Kaj pa naj porečemo o ženi, o materi? Ne vem, jeli Bog ustvaril kaj lepšega, sladkejšega in svetejšega, nego je materino srce, sedež najnežniše ljubezni, dobrotljivosti, skrbi in darežljivosti. Mati, ki ima živo vero, je zlata mati; dobra in zlata mati; dobra in blaga mati pa je angel varih cele družine; brezverstvo pa jo spremeni v furijo.

Žena brez vere, koliko je vredna? Bode li prijazna, potrpežljiva, pokorna, zvesta? Zlasti tedaj, ko nastopijo bridki dnevi? Ne. Tisti dan, ko zatara žena in mati vero v svojem srcu, tisti dan pride nesreča v družino; in če je mož sam kriv ženinega brezverstva, bode zasul sam sebe v razvalinah tempeljna, ki ga je pomagal podirati.

Brez vere je torej prava in stanovitna sreča v družinah nemogoča. Posebno pa se to kaže tedaj, ko se oče in mati postarata, oslabita, ne moreta več služiti vsakdanjega kruha. Tedaj pa postanejo brezverni otroci neprijazni, nehvaležno in odurno se obnašajo do staršev in komaj čakajo, da se odmaknejo v hladni grob. Strašni so pač nasledki brezverstva v družinah.

II. Ne bom vam več dalje slikal žalostne podobe; rajši vam pokažem prijetno podobo krščanske družine, v kateri še vlada vera, v kateri Bog zavzema pravo mesto. Kaj vidimo v taki družini? Moža vidimo in ženo, ki se ljubita s čisto ljubeznijo, ki se spoštujeta, žrtvujeta; ki sta natančna v spolnovanju stanovskih dolžnosti; enako se varujeta skoposti kakor raz-

košnosti; lepo skrbita za izrejo otrok, dajeta jim lepe zglede, varujeta jih zapeljevanja in jih dasta izobraziti v vseh vednostih in strokah, da bodo enkrat zmožni, pošteno si prislužiti vsakdanjega kruha. V takih družinah je pa tudi dobro preskrbljeno za posle. Posli ne veljajo za sužnje, marveč za kristjane, za brate, ki imajo neumrjoče duše. Gospodar ali gospodinja lepo ravna z njimi, vodi njihova dela, jih pošteno plača, včasih jim naredi še kako posebno veselje, zlasti pa čuje nad njihovim obnašanjem. Skratka, v taki hiši vlada red in poštenost, v taki hiši vlada pobožnost. Molitev se redno glasi v njej zjutraj in zvečer, pred jedjo in po jedi, vsi so pri sv. maši vsaj ob nedeljah in praznikih, redno poslušajo pridige, večkrat na leto prejemajo svete zakramente. V taki hiši ni videti gizdave obleke, ne pohujšljivih slik. In kadar bolezen ali druga nesreča koga zadene, vsi čutijo ž njim, vsi mu lajšajo trpljenje. Take družine iščejo pri Jezusu tolažbe, v takih družinah nobeden ne obupa, nikdo ne misli na samomor.

Če pa smrt zahteva katero žrtev v družini, recimo očeta, mater ali otroka, kak prizor se nam tedaj stavi pred oči? Mi vidimo, da domači lepo skrbijo za telo, za zdravila, a še bolj za neumrjočo dušo. Pošljejo po duhovna, nobeden se ga ne boji v hiši, marveč vesele se ga, in ga sprejmo kakor angela ali poslanca božjega, ki prinaša v hišo mir in zveličanje. Z njim sklepajo svoje molitve, in če so uslišani, o kaka radost, kaka hvaležnost do Boga. Če pa bolnik umrje in se preseli k Bogu, se vsi vklonijo neskončni previdnosti božji; težko se sicer ločijo, grenke solze teko, vendar ne tožijo, vdajó se božji volji. Lepo skrbe za krščanski pogreb, s cveticami obsade gomilo umrlega, molijo zanj, darujejo zanj sveta obhajila in vsa svoja dobra dela.

Taka je tedaj družina v veri. Sedaj vprašam: Katera vam je bolj všeč, ona brez vere, ali ta, v kateri živi in klije sv. vera? V kateri se vživa čistejše veselje, se prejema obilnišo tolažbo? Odgovor je mogoč le eden, namreč: Verna družina je naš ideal.

Preljubi! Ohranite tedaj sv. vero, ki je podlaga družinske in sploh vsake sreče. Vera je dandanes v nevarnosti bolj ko kedaj. Nobena nevarnost nam ne preti od strani poganstva, namreč najhujši sovražnik naše vere je mlačnost ali verski indiferentizem, ki z raznimi dvomi omajuje naše prepričanje. Oči-

tega sovražnika se ni bati, njega se lahko varujemo; toda bati se je hinavskega prijatelja, ki pod krinko vede in napredka skriva svoje brezbožne namene osebno ali pismeno. Spolnujte torej postavbo, ki jo je Kristus dal družini, potem bo lepa redovnost vladala v njej in vživala bo tisto srečo, ki ima po besedah sv. Avguščina ravno v redovnosti svoj izvor. Vaše družine bodo potem, kar jaz iz srca želim, v resnici podoba svetih nebes, podoba rajskega življenja. Amen.

P. H. S.

Deseta nedelja po binkoštih.

Ponižajmo se v cerkvi!

(Osnova.)

Cestninar ... še oči ni hotel proti nebu vzdigniti, temuč je trkal na svoja prsa, rekoč: Bog, bodi milostljiv meni grešniku. Luk. 18, 13.

Izkušnja nam kaže vsako nedeljo, celo vsak dan, da so kristjani celo blizu cerkve — blizu živega Boga — mlačni, slaboverni, predrzni, zlasti pa oni, ki prihajajo do cerkve, tam pa obrnejo Bogu hrbet, pohujšujejo še druge ter ostajajo med službo božjo zunaj in se obnašajo tako, da ostanejo res brez sadov svete maše. „Bliže cerkve, bliže pekla!“ Takim se bo izpolnilo Jezusovo prerokovanje: *Čadar bo pa hišni gospodar noter odšel in zaprl vrata, boste začeli zunaj stati in trkati na vrata, rekoč: Gospod! odpri nam! In vam bo odgovoril: Vas ne poznam. Takrat boste začeli reči: Vpričo tebe smo jedli in pili in po naših trgih si učil. In vam poreče: Ne poznam vas, odkod ste, poberite se izpred mene vsi hudodelci.* (Luk. 13, 25.)

Da se tudi vam, ki me danes poslušate, tako ne prigodi, prihajajte vselej radi v hišo božjo in se obnašajte tako v cerkvi, da bo všeč Bogu. Sam je razodel, kako vas želi imeti pred svojim prestolom. Bolj jasno ne more nihče opisati, kakor nas uči današnji zgled v Jezusovi priliki. Posnemajte cestninarja in opravičeni, t. j. v milosti Gospodovi, obdarovani z bogatimi zakladi njegove daritve se boste vračali na svoj dom, Zgled cestninarjev vas uči srčno skesane ponižnosti: oči povešene, kolena pripognena, roke na prsih, glas tresoč, beseda skesana: *Bog, bodi milostljiv meni*

grešniku! Kakor na cestninarju, se bo uresničila tudi nad vami beseda Davidova: „Dar Bogu je prežaljen duh, potrtega in ponižanega srca, o Bog ne boš zaničeval!“ (Ps. 50, 19.)

Ne morem vam danes pokazati živega cestninarja v naši cerkvi, lahko pa vam pokažem marsikaj v cerkvi, kar naj vas uči in opomni ponižnosti, kadarkoli stopite v cerkev. Le opazujte premišljeno okoli sebe!

1. Podoba Križanega nas spominja na njegovo naročilo: „Učite se od mene — česa? svetove ustvarjati? ne, ponižnosti — jaz sem krotek in od srca ponižen“ (Mat. 11, 29.) in to je pokazal v svojem življenju in trpljenju, v katero je šel molčeč kakor „jagnje brez glasu pred njim, ki ga striže in kakor ovca je bil peljan v zaklanje . . . ni odprl svojih ust.“ (Act. 8, 32.) Nam očita, kako slabo se učimo ponižnosti. Križ nas spominja, kaj je za nas Gospod pretrpel (Is. 5, 4.) in kako mu to povračamo; križ nam kaže, kaj je Jezus trpel za nas in mi ga žalimo, tolikrat, tako hudo . . . „Bog, bodi milostljiv!“

2. Najsvetejši zakrament nam je tisočletna, živa priča, kako nas Bog ljubi, mi pa mrzimo, zaničujemo, sovražimo njega, njegove zakramente, zapovedi, služabnike . . . On prenaša toliko žalitev in skrunitev mlačnih, slabovernih, nevernih in povrh ga žalimo še mi s slabim obnašanjem vpričo njega! On nam ponuja tolažbo, pomoč, dušno veselje, milosti, dobrote . . . mi jih zametujemo, zanemarjamo sveto obhajilo, prejemamo nepripravljene, nevredni . . . „Bog, bodi milostljiv!“

3. Oltarji so mize, kjer se vedno in povsod na zemlji daruje Bog Sin Bogu Očetu za vse, torej za me in za te: kristjani pa zanemarjajo, opuščajo še ob nedeljah sveto mašo, se je udeležujejo nepazljivo, razmišljeno, pregrešno . . . Pred oltarjem molijo za vas angeli, svetniki, zlasti patroni, duhovniki, pobožni verniki — toliko pa jih je, ki jemljejo tej molitvi vso moč z nespodobnim vedenjem v kotih ali zunaj cerkve . . . Poleg svojih vernikov mora zreti Jezus z oltarja toliko nevernih — ko bi vanj verovali, bi ne bili taki . . . „Bog, bodi milostljiv!“

4. Mašniki, duhovniki. — Če prav premislite, se morate vpričo njih ponižati pred tistim, kateremu služijo. Oni vas tolikrat in s tako vnemo učijo, opominjajo, svarijo, prosijo . . . vi jih ne ubogate, še dostikrat ne poslušate. Toliko delajo in molijo za vaše duše, brez plačila, pred oltarjem, na prižnici, v spovednici, v šoli, na svojem in vašem domu — vi pa zlorabite njih dobroto,

potrpežljivost in krotkost ter jih še nad vse zaničujete, blatite, sramotite, obrekujete, raznašate, trgate po listih in časnikih, jih spravljate ob najdražje na svetu, ob poštenje in dobro ime . . . Kakorkoli ravnajo, se nad njimi spotikate, pohujšujete brez zadostnega vzroka, vi jim zamerite vsako malenkost. Oni imajo po škofovem posvečenju tako oblast in službo — vi jih pa zasmehuje, in če svariyo po svoji dolžnosti in vesti, jih kamenjate z jezikom, s peresom, ali pa celo v dejanju. Veliko se kristjani Bogu zamerijo, ko zaničujejo njegove služabnike. Jezus to na sebe obrača: *Kdor vas zaničuje* — učencem je to rekel — *mene zaničuje* (Luk. 10, 16.) in Savlu, ki ni Jezusa, ampak le njegove verne služabnike preganjal, očita Gospod: „Savel, Savel! kaj me preganjaš?“ (Act. 9, 4.) Modri Sirah naroča. „Časti Boga in spoštuj duhovne!“ (Eccli. 7, 33.) Če premislite svoje ravnanje z duhovniki, je treba marsikomu reči s cestninarjem . . . „Bog, bodi milostljiv!“

5. Podobe, slike, kipi svetnikov vam pravijo, da „njih trupla sicer v miru počivajo, njih ime pa živi od roda do roda, njih modrost ljudstva pripoveduje, njih slavo srenja označuje.“ (Eccli. 44, 15.) Oni so bili tako pridni, pobožni, goreči nam v zgled in posnemo in vsodbudo: Kakšni pa smo mi? Oni so se tako pokorili zatajevali, mrtvili — mi pa si vse privoščimo, nič ne odrečemo sebi, smo celo nezmerni! Oni so nepopisno trpeli — mi pa smo tako mehkužni, občutljivi za vsako besedo. Kaj bi bilo z nami, ko bi nas zaradi sv. Cerkve začeli preganjati? Koliko bi postalo izmed nas svetnikov in svetnic, mučenikov in devic, spokornic in spoznovalcev? . . . „Bog, bodi milostljiv!“

6. Zidovi — stene — beloslikane: stoletja že trdno stojé cerkveni zidovi: opominjajo nas, da bi tudi mi trdni stanovitni s sveti veri stali kot nepremakljivi stebri duhovnega templja Kristusovega na zemlji, kot zvesti, neomahljivi udje svete rimsko katoliške Cerkve — ne pa, da bi nas vsak vetrič zlobnih zapeljivcev zmotil v veri. Belina nas svari, naj nikar čistega, nepokvarjeno ohranjenega nauka sv. Cerkve ne omadežujemo s pegami in zmotami krivih, napačnih naukov, katere nam krivi preroki, volkovi v ovčjih kožah, apostoli pekla ponujajo po krčmah, tvornicah, železnicah, družbah, listih, knjžicah . . . Slikarije, od nekdanj dokaz in ponos cerkvene umetnosti, pa nas opominjajo, naj bi tudi kristjani ozaljšali svoje srce, dušo, telo s krščanskimi čednostmi. Pa veliko nam očita lahko cerkveni zid . . . „Bog, bodi milostljiv!“

7. Krstni kamen: kje je naša nedolžnost, kje naša obljuba, kje naša prisega, kje naša trikrat zatrjena vera, kje trikratna odpoved satanu, kateremu bolj služimo ko Bogu, bolj strežemo, ko svoji duši . . . rdečica sramu nas mora oblitati vpricho krstnega vrelca . . . „Bog, bodi milostljiv!“

8. Spovednice, vedno pripravljene dobrodejne kopelji, zdravilne toplice za ledena, omrazena srca vseh grešnikov . . . očitajo nam grehe, katerih sami ne priznamo ali ne poznamo, ali pa se ustavljamo, odlagamo, čeravno nam vsaka spovednica kliče: „Ako bi bili vaši grehi kakor škrlat, bodo beli kakor sneg.“ (Is. 1, 18.) „Približujte se Bogu in se vam bo on približal. Očistite roke grešniki, osnažite srca, zdihujte, žalujte, jokajte, ponižajte se pred Gospodom in vas bo povišal“ (v otroke božje in dediče nebes). (Jak. 4, 8—10.) „Gospod ne odlaša svoje obljube, kakor nekateri menijo, temuč potrpežljivo ravna zavolj vas, ker noče, da bi bili pogubljeni, temuč da bi se vsi obrnili k pokori.“ (II. Petr. 3, 9.) . . . „Bog, bodi milostljiv!“

9. Prižnica. Koliko naukov, pridig, pobožnosti smo zamudili, prespali, so šle mimo nas, ne v srce, ne v dejanje. „Veliko bolj blagor tistim, ki božjo besedo poslušajo, in jo ohranijo!“ (Luk. 11, 28.) „Resnično, resnično vam povem, da kdor posluša mojo besedo in veruje . . . ima večno življenje in ne pride v obsodbo.“ (Jo. 5, 24.) „Kdor je iz Boga, besedo božjo posluša . . .“ „Ne bodite le poslušavci besede, ampak spoljnevalci . . .“ „Bog, bodi milostljiv!“

10. Orglje. Mrtva tvarina stori svojo dolžnost, da hvali Boga, ki je dal človeku tak razum, da izvablja milodoneče glasove lesu — ti pa o človek, tolikrat obmolkneš, ko bi imel častiti Boga . . . V tako ubranem soglasju piščalke — kristjani pa v takem nesoglasju, sovraštvu, jezi, zavisti . . . res „Bog, bodi milostljiv!“ „Hvalite Gospoda z bobni in v vrstah, hvalite ga s strunami in piščalmi!“ (Ps. 150, 4.)

Vse v cerkvi vam kliče: „Kako strašen je ta kraj!“ (Gen. 28, 17.) Recite z Davidom: „Jaz pa bom zavolj Gospodovega obilnega usmiljenja stopil v božjo hišo, molil bom proti božjemu, svetemu templu v strahu Gospodovem.“ (Ps. 5, 8.) In s cestni- narjem: „Bog, bodi milostljiv meni grešniku!“ — Amen.

M. Volčič.

Praznik Marijinega vnebovzetja.

1. Smrt Marije — naša smrt.

Sveta Marija, Mati božja, prosi za
nas grešnike, zdaj in v naši smrtni uri!
Besede sv. Cerkve.

Pregovor: Kakršno življenje taka smrt! se gotovo nad nikomur ni lepše vresničil, nego se je nad ono gospo, katere smrti in vnebovzetja se danes spominjamo. Smrt Marijina tako lepo odseva nazaj na njeno čednostno življenje, da brez pomisleka smemo reči s sv. pismom: „Marija si je najboljši del izvolila“ (Luk. 10, 42.) Saj je bilo njeno življenje enako kakor njena smrt polna svete ljubezni do Jezusa, zato brez bridkosti in polna srčnih želja po združitvi ž njim. Ona je pač smela na smrtni postelji klicati z besedami Sirahovimi: „In sem se vkořeninila v častitem ljudstvu in v mojem Bogu je njegov del in v družbi svetnikov moje stanovališče. Kakor cedra na Libanu sem povišana in kakor cipresa na gori Sijonski . . . Kakor lepa oljka na polju in kakor javor ob vodi na potih sem visoko zrasla. Kakor sladka skorja in lepo dišeče mazilo sem dišala, kakor izbrana mira sem dajala prijeten duh od sebe“ (Sir. 24., 15, 17—20.). Kakor nam je Marija v življenju najveličastnejši zgled s svojimi čednostmi, tako nam je tudi najlepši, najganljivejši zgled blažene smrti.

Vsakdo izmed nas si gotovo želi srečne smrti. Učimo se od svoje nebeške Matere Marije prav živeti, potem smemo upati, da bomo mogli blaženo umreti. V ta namen vam bom danes govoril o smrti Marijini in o naši lastni smrti in rečem: 1. Marija v svoji smrti naš zgled, 2. Marija v naši smrti naša pomoč.

I. 1. Tudi Marija, tudi Mati božja umrje! Kdaj, zakaj, kako? Kdaj je Marija umrla, ne vemo natančno. Ustno sporočilo pripoveduje, da je Marija še kakih 12 ali 15 let po Jezusovi smrti na svetu živela, potem pa je umrla. Torej za 12 let, ako ne več, je preživela svojega božjega Sina; ločila se je s sveta, ko je bila stara nekaj nad 60 let.

Nehote se moramo vprašati, zakaj je Jezus še tako dolgo pustil svojo mater na svetu, zakaj je ni vzel seboj že takrat, ko

je šel sam zmagoslavno v nebesa? Vse je ž njim trpela, ko je stala pod njegovim križem in že prej vsa leta, zakaj je ni sedaj za vse to vzela seboj v večno slavo? Koliko pravičnih starega zakona, ki so željno nanj čakali, rešil je iz predpekla in jih peljal seboj v večno veselje, v nebeško kraljestvo. Le Marije ni bilo med njimi; bila je še vedno v dolini solza. Zakaj neki je Jezus to pripustil? Marija ga je čuvala kot dečka v Nazaretu, iskala ga je v Jeruzalemu, ko je učil, šla je vedno za njim, šla je za njim tje na Kalvarijo pod križ! Vse je ž njim, zaradi njega trpela, vse bi rada zanj dala. Sedaj pa, glejte, pusti jo na svetu, kakor da bi nanjo pozabil. Sedaj, ko je on poveličan, pa ona ne more, ne sme še za njim. Odkod to? Je-li Jezus brez ljubezni do svoje božje Matere? Ali pa Jezus ve, da je Marija rada še na svetu, čeprav je zaklad njenega srca že v nebesih, in je zato še ne pokliče za seboj? O, nikakor ne!

Predragi v Kristusu! Teh dvanajst let, katere je Marija še po Jezusovem vnebohodu preživela na svetu, moramo imenovati neprestan dar njene pokorščine, ta leta so nekaka skrivnost Marijinega zatajevanja in Jezusovega usmiljenja. Dar pokorščine imenujem to njeno življenje. Po pravici! Le vprašajte kako mater vdovo, ki je imela edinega sina, pa še tisti ji je umrl; vprašajte jo, kako se ji godi, in povedala vam bo. Glejte, tako nekako se je godilo Mariji, ko svojega božjega Sina ni več imela pri sebi. Kako je pač koprnela, da bi že prišla za njim!

A bilo je vendar potrebno, da je Marija še nekaj let po Jezusovi smrti ostala na svetu. Kakor je 12 let čuvala in vodila mlado dete Jezusa, tako je 12 let duševno vodila mlado katoliško Cerkev, katero je ustanovil nje božji Sin. Vsi verni kristjani, zlasti pa apostoli, so jo spoštovali in častili kot svojo mater; pri njej so iskali pomoči in svetov, kadar sami niso vedeli kaj prav storiti. Marija jih je tolažila, ko so jih Judje začeli preganjati in moriti, ko je sv. Štefan prvi izmed vseh svoje življenje dal za Kristusovo vero. Nekaj posebnega moramo tu občudovati! Veliko kristjanov je bilo že pomorjenih, toda apostolov se nobeden ni dotaknil, dokler je Marija živela, ker ona jih je varovala. Komaj pa je ona zapustila ta svet, je pretil apostol za apostolom svojo kri za krščansko vero. Glejte, tako je vsa zloba in hudobija omagala, dokler jo je Marija strahovala z golobjim pogledom svoje nedolžne duše. — A ne le apostolom je bila Marija skrbna mati, temveč tudi drugim kristjanom v Jeruzalemu in drugod.

Lahko si mislimo, kako rade, kako pogostokrat so se zbirale v njenem stanovanju one jeruzalemske žene, one sijonske hčere, ki so njenega Sina spremljevale na križevem potu in jokale. Oh, koliko srečnih ur so prebile tam v družbi Marijini, kako sveti pogovori so se tam razlegali! Kdo izmed vas ne bi hotel tam se muditi in poslušati? Kakor žarno solnce na večer preden zaide pošilja svoje žarke zadnjič ljubeznivo čez zemljo, da še enkrat s svojim lepim sijem nekako blagoslovi vse, kar se je čez dan novega naredilo, novega zraslo, tako je žarela tudi Marija na večer svojega življenja ljubeznivo nad kristjani, jih učila in varovala ter jih blagoslavljala s tisto blaženo svojo materino roko, ki je enkrat nosila Zveličarja sveta. Kako resnične so besede sv. Cerkve: „Vsa si lepa in madeža ni na tebi! Ti si strašna (sovražnikom) kakor lepo vrejena bojna četa.“

2. In vendar, kristjani, tudi Marija je umrla! Umrla je tudi tista, ki je nosila Sina božjega, umrla je tista, ki je takorekoč na svojem srcu nosila mlado katoliško Cerkev. Umrla je. Zakaj neki? Res je, da ta svet je za vsakega človeka le solzna dolina, tudi za Marijo je bil. Zato je bilo pa treba, da se je ona preselila s tega sveta v boljšo domovino, tje v bližino presv. Trojice, s katero je bila v tako tesni zvezi kot hči nebeškega Očeta, kot Mati Sina božjega, kot nevesta sv. Duha. Prav je bilo torej, da je šla Marija v večno veselje! Toda ali je pa bilo potrebno, da je Marija umrla? Ona je pač mogla umreti, a ni da bi morala, ker smrt je kazen za greh, Marija pa je bila brez madeža izvirnega greha spočeta, sploh celo svoje življenje niti sence greha ni imela na sebi, zato bi njej pravzaprav ne bilo treba umreti. Njo bi Bog lahko živo z dušo in telesom vzel v nebo. A vendar je umrla, ne kakor da bi morala, temveč ker je hotela umreti. Zakaj pa je Marija hotela in želela umreti, rajše nego da bi se živa preselila v nebesa, to je nam zopet skrivnost. A vendar si lahko vsaj mislimo, zakaj si je Marija svet izvolila. — Marija je v svojem življenju posnemala v vsem svojega božjega Sina. Hotela mu je biti podobna in koliko mogoče enaka v ponižnosti, v pokorščini, v požrtvovalnosti, v trpljenju. Jezus je umrl zaradi naših grehov, naši grehi so ga na križ pribili in tam umorili. Zato je tudi Marija želela umreti, da bi bila tudi v tem podobna svojemu Sinu.

Toda kristjani, velik razloček je med smrtjo Jezusovo in Marijino. Znano vam je, v kakih mukah je Jezus izdahnul svojo

dušo. Marija je pa trpela pod križem, neizmerno je tedaj trpela, kakor pravijo sv. učeniki, trpela je več nego vsi mučenci vkupe, zato se imenuje kraljica mučencev. A vendar v tisti neizmerni žalosti in bridkosti Marija ni umrla, stala je pod križem, pravi sv. pismo. Torej še zgrudila se ni. Takrat torej ni umrla v bolečine vtopljenja. Umrla je tedaj, ko je prišla njena ura, umrla je brez bolečin, polna veselja. Kolika razlika med njeno smrtjo in med smrtjo nje Sina! Zakaj? Jezus je umrl zaradi grehov vseh ljudi; grehi celega sveta so bili nad njim, Marija je umrla brez greha, zato brez bolečin. Torej je Marija umrla, da je tudi v tem posnemala svojega Sina, želela je umreti, a umrla je sladko, prijetne smrti.

3. Ko pa vemo, kdaj in zakaj je Marija umrla, pomislimo še, kako je umrla. A kako vam hočem popisati, kako je umrla Mati božja? Enakega, kakor je bila njena smrt, svet ni še videl prej in ne bo videl pozneje več, zakaj nikoli prej, nikoli pozneje ne bo umrl več človek brez greha kakor Marija. Kristjani, naravnost vam povem: Smrt Marijina se da pač premissljevati, a popisati se ne da. Popisati bi jo mogli kvečjemu tisti angeli, ki so bili pri umirajoči Mariji pričujoči. A vendar vam hočem vsaj par besed izpregovoriti o smrti Marijini.

Vsi ljudje doslej so umrli zaradi greha, z grehom obloženi; sam Sin božji je umrl grozne smrti, ne kakor da bi sam imel kak greh, temveč ker je grehe vsega sveta na-se vzel. Marija pa je umrla, ne kakor da bi morala, saj je bila brez greha, temveč le zato, ker je želela in hotela tudi v smrti svojega Sina posnemati.

Postavimo se v duhu v hišo Janeza Marka v Jeruzalemu, kjer je Marija stanovala! Po božjem navdihnenu hite apostoli iz raznih krajev, kjer so oznanovali sv. evangelij, v Jeruzalem, kjer se zbero okoli Petra. V hiši Janeza Marka, v oni sobici, kjer so apostoli navadno maševali in se zbirali s kristjani, leži Mati božja. Apostoli jo obstopijo, kakor obstopijo sinovi, ki so se iz tujine vrnili domov, svojo umirajočo mater, da jih še enkrat blagoslovi.

Marija ni bolna, leta starosti se na njej ne poznajo, brezmadežne lilije ni zadela nobena škodljiva sapica, in vendar ve sveta devica, da je prišla njena zadnja ura. Plamen njene ljubezni do Boga, želja po nebesih, v katera se ima kmalu preseliti, užiga se vedno bolj. Čimbolj nje duša koprni po Bogu, tembolj se ločuje od telesa. Marija namigne. Peter jo takoj razume. Kmalu pristopi k njeni postelji v višjipastirski obleki in ji podeli zadnjič

angeljski kruh, sv. Rešnje Telo, katero je po vnebohodu Jezusovem tolikokrat vživala, prejme njega zadnjikrat na tem svetu v podobi kruha, katerega je enkrat pod svojim srcem nosila, katerega je mrtvega v naročje vzela. Oh, kak prizor. Predragi v Kristusu! Kaj se je potem godilo, ko je Marija sprejela sv. popotnico, mislite si sami, jaz vam ne morem povedati, pripovedali vam bodo angeli in apostoli, ki so zraven stali, kadar pridete k njim v nebesa. Tedaj bote izvedeli iz njih ust, kako se je najljubeznejša mati poslovila od najdražjih otrok!

Zopet nastane mir, globok mir. Sapica zapihlja, svetloba nastane. Apostoli in učenci padejo na kolena. Ne vidijo ga, pa dobro vedo, kdo je prišel — da je prišel Gospod. Prišel je spremljan od svetnikov, angeljev in arhangeljev, da spremi svojo mater v nebeško domačijo. V sladkem strahu pred nevidno pričujočnostjo Sina božjega, svojega mojstra, vtope se v globoko molitev, globokeje in globokeje se jim nagnejo glave . . in ko se zopet vzdignejo, dopolnjeno je. To je bila smrt Marijina. Obdano z nebeško svetlobo leži sveto telo Matere božje, kakor da bi spalo. Kakor se plamen strne s plamenom, tako se je za večne čase združila nje duša s srcem njenega božjega Sina v naročju svete Trojice.

II. Taka je bila smrt Marijina! Kdo izmed nas, predragi v Kristusu, bi si ne želel enake smrti? Kdo bi ne želel tako sladko v Bogu zaspati, v družbi Jezusovi, v družbi angeljev in svetnikov, obdan od apostolov? Vem, da si vsakdo tako-le misli:

Ko na zemlji si zaspala
Srčno, mirno, presladko,
Si v višave se podala,
Te ne vidi več oko.
Pa pri Teb' so še želje,
K Teb' zdihuje še srce.

Rad bi Tvoje obličje vžival
Je nad angeljsko svetlost,
Rad pri Tebi bi prebival,
O to bila bi sladkost!
O da bi že uslišan bil
In pri Bogu te čistil!

Predragi v Kristusu! Mi molimo vsak dan: „Sveta Marija, Mati božja, prosí za nas, grešnike, zdaj in v naši smrtni uri!“ O, kako lepe besede! Oh, kako lepa, pretresljiva prošnja! Glej, kristjan, vsak dan prosíš ti Marijo, naj ti pomaga posebno v smrtni uri. Ali pa tudi misliš na to, kaj prosíš? Ali ne izrekuješ morda ravno teh besed površno, raztreseno. „Marija, prosí za nas v naši smrtni uri!“ Oh, kako potrebno, kako tolažilno je to! Trenotek smrti je najvažnejši, najnevarnejši v življenju, zato ravno takrat najbolj potrebujemo njeno pomoč.

Kristjan, ali si že videl kdaj umirajočega človeka? Glej, tudi ti prideš enkrat v ravno tak položaj. Ali kaj misliš na to? Ali se kaj bojiš! Strašne bolečine te še čakajo, dušne in telesne; pekla te bo vest zaradi grehov, tresel se boš pred bližnjo sodbo, groza te bo obhajala, ker ne boš vedel, kaj se bo s teboj zgodilo. Razen tega se bodo vzbudile strašne skušnjave, moči ti bodo pojemale vedno bolj, a ti se boš moral vojskovati bolj nego kdaj prej v življenju. Oh, kako bo takrat s teboj? Kdo ti bo pomagal? Morda tvoji sorodniki, prijatelji, znanci? Morda zdravnik? Ti bodo morda jokali, pomagati ne bodo mogli več. Kdo ti bo pomagal, da ne zaideš na krivo pot v zadnjih trenutkih svojega življenja? Če ti bo sploh kdo pomagal, pomagala ti bo božja mati Marija. Ona, ki te je varovala celo življenje, varovala te bo tudi v smrti. Ona, ki je stala poleg umirajočega svojega Sina Jezusa, hoče stati tudi poleg vseh umirajočih svojih otrok. Ona se sama imenuje našo mater. Kakšna mati bi to bila, ako bi nas zapustila takrat, ko je najbolj potrebujemo, ko se poslavljamo s sveta? Ne, Marija ne zapusti svojih zvestih otrok v smrti uri. Tisoči zgledov to potrjujejo. Ona nam bo posladila grenko smrtno uro, ona nam bo v boleznih dajala potrpljenje, v smrtnem boju moč in srčnost, ona se bo za nas vojskovača zoper hudobnega duha, ona nam bo sprosila milost, da ne bomo umrli brez sv. zakramentov, ona bo celo marsikakega trdovratnega grešnika iztrgala iz peklenke oblasti in ga na smrtni postelji izpreobrnila.

Na stotine zgledov bi vam mogel tu naštet. Filipina iz Geldern, vdova vojvode Lotarinškega, pozneje v redu sv. Klare, je napovedala smrtni dan. V petek je bilo, ko so mislili, da bo izdahnila, a ona je rekla: „Motite se, Mariji in dnevu, ki je njej posvečen, moramo pustiti prednost. V soboto sem se poročila, v soboto so me v Lotaringiji slavno sprejeli, v soboto sem se svetu odpovedala, v soboto bom tudi umrla.“ Sv. Stanislav Kostka in sv. Štefan, kralj, sv. Hiacint so umrli današnji dan. Sv. Andrej Avelinski je imel v smrtni uri hude dušne boje. Obraz se mu je izpremenil. Nepremakljivo je zrl v podobo Marijino. Umrl je blaženo. Neki duhovnik je vprašal mlado ženo na smrtni postelji, se li boji umreti. In ona mu je rekla: „Ne, gospod! Vsak dan sem najmanj 150 krat molila v rožnem vencu: Sveta Marija . . . prosi za nas v naši smrtni uri. Marija me bo gotovo uslišala.“

Na Marijo merijo besede psalmistove: „Čeprav hodim sredi smrtne sence, vendar se hudega ne bom bal, ker si ti pri meni.“ (Ps. 22. 4.) In sv. Antonin piše: „Vsi sovražniki beže od smrtne

postelje, ko se prikaže nebes kraljica. Ako je Marija z nami, kdo bo zoper nas. Zato, kristjani, molimo pobožno, s premislekom: „Sveta Marija . . . prosi zame v moji smrtni uri.“ Skrbimo, da, ako ne bomo mogli tako mirno in sveto umreti kakor je umrla Marija, da vsaj brez Marije ne bomo umirali! Vsi pa se obračajmo do nje s to-le prošnjo:

Vodi, vodi, srečno vodi

Čolnič moj življenja mi.

V zadnji uri z nami bodi,

Da se duša ne zgubi!

Srčno prosim, sladka Mati,

Prid' takrat me obiskat! Amen.

J. Benkovič.

2. Pravi in nepravi častivci Marijini!

Vzeta je bila Marija v nebo; veselé se angeli in hvaleč poveljujejo Gospoda.

Antif. pri hvalnicah.

Na današnji dan je bila vzeta Devica Marija v nebo ter postala kraljica nebes in zemlje, tedaj tudi naša kraljica, in sicer ne le šamo radi njenih zaslug, temuč tudi radi nas, v našo korist, tako da tudi mi lahko veseli in zaupljivo k njej kličemo, kakor nekđaj Judje h kraljici Esteri: Kdo vé, če nisi ravno zato prišla h kraljevanju, da bi ob vsakem času bila pripravljena (Ester 4. 14.) nam zdatnejše pomagati, če jo prav častimo in prosimo. — Kakor nam je nekđaj Zveličar — umirajoč svojo Mater dal v našo milostno mater, tako nam je danes dal dobri Bog Devico Marijo v našo kraljico. — Sveti cerkveni učeniki učé, da je Marija prebogata zakladnica nebeškega Očeta, v katero je položil vse, kar je lepega in dragega, celo svojega edinorojenega Sina; in Sin božji je Marijo, svojo Mater postavil za oskrbovalko vsega, kar mu je Oče nebeški dal v delež. Marija je ona skrivnostna struga, po kateri nam Gospod tako milo in obilno deli vse milosti. Volja božja je, da imamo mi vse v Mariji, in da vse po Mariji dobimo. Marija kot kraljica nebes in zemlje ima po posebni milosti Najvišjega prečudno moč in oblast nad vsemi dušami; v Mariji imamo vsa sredstva ali pomočke, po katerih se moremo rešili in zveličati. O Mariji je pisano: *Kdor mene najde, najde življenje in prejme zveličanje od Gospoda!* (Preg. 22, 35.) — Iz tega sledi, kako koristno, kako potrebno je pravo češčenje Marije, naše nebeške Matere! Vsi cerkveni očetje trdijo, da nam je njeno češčenje k zveličanju potrebno, in pravljjo, da je nemogoče, da bi se kdo zveličal, ki je ne časti; kakor je nemogoče, da bi se

kdo pogubil, ki jo prav časti! Torej tudi mi moramo častiti Marijo, ako se hočemo zveličati. Toda velik razloček je med častivci Marijinimi. So pravi in nepravi njeni častivci. In to resnico vam hočem danes pojasniti. — O Marija, kraljica nebeška, ozri se milostno na nas svoje posinovljene otroke!

1. Marsikateri misli, da Marijo prav in zadosti časti, pa je ne; mnogi mislijo, da so na pravem potu, pa niso! — Pravi častivci Marijini niso prvič tisti, ki pre malo časté Marijo. S kako malo molitvico, ali s kako kratko vnanjo pobožnostjo menijo Marijo počastiti, in zadosti storiti ter druge, ki se v daljših molitvah in pobožnostih pri Mariji pomudé, po strani gledajo, češ, čemu toliko moliti, čemu toliko bratovščin, toliko rožnih vencev itd? — Vprašam: Ali mi kdaj Jezusa zadosti počastimo? In ali ne častimo ravno s tem, če Marijo častimo, tudi Jezusa? Saj se to dvojno češčeenje ne dá ločiti! Kaj ni Marija pot, po kateri k Jezusu ložje in bolj gotovo pridemo? Zato sv. Cerkev tudi Marijo prej blagruje, potem šele našega Gospoda, rekoč: Blažena si med ženami, in potem šele moli: Blažen je sad tvojega telesa! Nihče sicer ne trdi, da je Marija več, kakor Jezus, ali vsaj njemu enaka; to bi bila kriva vera; toda, da mi Jezusa prav počastimo, moramo začeti s tem, da počastimo Marijo. In kdaj pa smemo reči, da Jezusa, Boga zadosti častimo? — Kdor tedaj iz lenobe in mlačnosti Marijo le malo in mrzlo počasti, ali le redkokdaj — ni pravi častivec Marijin!

2. Pravi častivci Marijini vdrugič niso tisti, ki Marijo le na videz, po zunanje časté, pa nimajo nobenega Marijinega duha v sebi. Če nekateri tudi veliko molijo, hodijo k sveti maši, k procesijam, na božja pota, kažejo moljke, Marijine svetinjice, so v mnogih Marijinih bratovščinah vpisani, katerih pravil pa ne izpolnjujejo, — pa se pri vsem tem nič ne poboljšajo, se svojim slabim nagnjenjem in grešnim navadam nič ne ustavljajo, slabih priložnosti ne ogibljejo, marveč jih morda še celo iščejo in žele ter svoja grešna znanja in pogovore vedno nadaljujejo, pri vsem tem pa vendar hočejo veljati za Marijine otroke in častivce — taki niso pravi častivci Marijini, ker v njih ni Marijinega duha, pač pa veliko posvetnega, grešnega in poželjivega duha. Taki, ki se za Marijine čednosti, kakor so: za pokorščino, za ponižnost, za zatajevanje samega sebe, za čistost, za pobožno in vztrajno molitev malo ali celo nič ne trudijo ter ne skrbijo za

lepoto srca in nehlinjeno pobožnost, taki niso pravi Marijini, pa tudi ne božji častivci! — Pravi častivec Marijin resnično sovraži vsak greh po zgledu Marijinem, ter se ga skrbno ogiblje, ter posnema preblaženo Devico Marijo v njeni ponižnosti, v njeni živi veri, v njeni molitvi, v potrpežljivosti, v molččnosti, v zatajevanju, v čistosti, v njeni goreči ljubezni do Boga, v njeni modrosti in udanosti v voljo božjo.

Kdor pa v svojih grehah, bodisi v napuhu, lakomnosti, nečistosti, jezi, kletvi, opravljanju ali še celo obrekovanju, krivici ali drugih hudobijah naprej spi in dremlje; in si nič ne prizadeva, da bi se jih znebil, temuč si daje upanje, da mu bo Bog že odpustil, da ne bo umrl nepriveden, da ne bo pogubljen, češ, ker moli rožni venec, nosi škapulir, ali kako Marijino svetinjico, — kdor pričakuje za svojo puhlo pobožnost milosti, akoravno hudobno živi; takega češčenje Matere božje je goljuflivo in dvomljivo! Vprašam, kje in kaka je njegova ljubezen do Marije, ako njenega Sina vedno prebada, rani, križa, mori, in si iz tega nič ne stori ter ne pokaže nobene dobre volje poboljšanja? Ako bi Marija takim ljudem pomagala s svojo Materino ljubeznijo, bi potrejevala hudobijo in privolila v križanje svojega Sina!

Ali si smemo kaj takega misliti o Mariji?

Res je sicer, da tudi kak Marijin častivec lahko greši, da lahko hudo, smrtno greši, pa vendar utegne zopet vstati, če greh precej sovraži, se ga kesa in sklene se poboljšati, — potem sme trdno upati, da mu bo Marija pomagala, in izprosila odpuščanje, če se le k njej zateče!

3. Pravi častivci Marijini so tretjič tisti, ki Marijo stanovitno časté; niso pa pravi oni, ki jo le semtértje, kadar se jim ravno zljubi, počasté. Nekateri so le kak čas vneti za Marijo, — potem pa vse zopet popusté; v svoji vnemi se zapišejo v mnoge Marijine bratovščine, potem pa v svoji mlačnosti nobene prav ne opravljajo. — Za take častivce bi bilo bolje, da bi si izvolili manj molitev, manj bratovščin, pa da bi redoma pravila zvesto in stanovitno izpolnjevali, če bi se temu tudi svet, satan ali poželjivost ustavljala. — Dokler se jim dobro godi, dokler so zdravi, srečni, se ne menijo dosti za Boga in Marijo, ter se ne trudijo za češčenje nebeške kraljice. — Če pa pride revščina in nadloga, križ in trpljenje, in če se napoveduje bolezen, ali celo smrt, pa prihitijo z rožnim vencem pod križ in k Mariji! — Pravi častivec Marijin mora biti stanoviten. Četudi pri svojih vajah ali pri češčenju pre-

blažene Device ne občuti nobene sladkosti in prijetnosti, je vendar ne opusti, ker ne išče v takem češčenju samega sebe, ali hvale ljudi, temuč išče le Boga v njegovi presveti Materi! Pravi častivec Marijin ne služi tej veličastni kraljici zaradi lastnega dobička, ali zaradi časnih, telesnih ali tudi duhovnih dobrot, temuč zato, ker ona zasluži, da jo častimo. — On ne ljubi Marije le zato, ker mu je dobra, temuč zato, ker mu je ljubezni vredna! Zato jo ljubi, in zvesto služi v svoji duhovni suhoti in pustosti ravnato, kakor v svoji sladkosti in prijetnosti. Ljubi jo na Kalvariji ravnato, kakor pri sveti večerji, ljubi jo, naj uživa sladkost ali bridkost. — O kako prijeten, kako drag je v očeh božjih in v očeh božje Matere zvest častivec Marijin, ki ne išče v njeni službi lastnega dobička, ne streže svoji lastni ljubezni! Takih resničnih častivcev Matere božje je pa današnje dni le malo.

Da boste pravi častivci Marije, častite jo goreče, v njenem duhu, da posnemate njen zgled in čednosti, in se varujete greha in grešnih priložnosti, da ste stanovitni in nesamopridni častivci njeni; potem, blagor vam; Marija vam bo zato dala lepo — prelepo krono, kakor se bere o sv. Marjeti, ogrski princezinji!

Ta svetnica je bila po svojem rojstvu v sorodu z mnogimi svetimi osebami. Bila je sestra sv. Kunigunde, poljske kraljice; stričnica sv. Elizabete, deželne grofinje turinške, in sv. Hedvige, vojvodinje poljske; bila je iz rodu sv. Štefana, sv. Emerika, in sv. Ladislava, ki so vsi zaporedoma nosili ogrsko krono. S plemenitim rodom pa je podedovala tudi plemenitost duha in onih čednosti, ki so jo veliko storile pred Bogom in ljudmi. In med temi čednostmi je bilo zlasti njeno veliko češčenje in zaupanje do Matere božje. Še ne štiri leta staro dajo starši v vzgojo k dominikankam. Ko je četrto leto dopolnila, je že z redovnicami skupno molila Marijine dnevnice. Kjer je ugledala kako Marijino podobo, jo je na kolenih počastila z angelovim pozdravom; v predpraznikih Marijinih se je postila ob kruhu in vodi; kadar je slišala izgovoriti Marijino ime, je pristavila: o božja Mati, moje upanje. V praznikih Marijinih in med osminami je po 1000 krat Marijo pozdravljala z angelovim pozdravom, in še na druge načine jo je častila. Oče Poire piše o njej: Ko je ta prečudna princezinja ležala v smrtnem boju, je prišla k njej Marija, spremljana z brezštevilno trumo svetnikov, in ji je postavila med pozdravom lepo krono na glavo. Tudi je videla lestvo segajočo do nebes, po kateri se je Marija vrnila v nebesa, kateri je sledila tudi sv. Marjeta, okrepečana s krono časti na glavi.

Tako krono ima Marija tudi za vas pripravljeno, ako jo boste prav častili. Amen.

A. Šimenec.

Dvanajsta nedelja po binkoštih.

1. Marija — naša pomočnica.

(Priložnostni govor za osmino praznika Marijinega vnebovzvetja ali sploh za Marijine praznike.)

Kdor mene najde, najde življenje in prejme zveličanje od Gospoda.

Preg. 8, 35.

Kako ljubeznivo je obnašanje usmiljenega Samarijana proti človeku, ki je na pol mrtev reven obležal na cesti! Komaj je zagledal reveža, že se mu je usmilil v srce; pristopil je k njemu, ne da bi kaj premišljeval, izpral mu rane, vlil olja v nje in jih obvezal; potem ga je posadil na svoje živinče ter peljal v gostilno. Še več je storil, plačal je za bolnika, kolikor je bilo treba, in pripravljen je bil še več dati, ko bi to bilo potrebno za bolnikovo ozdravljenje. — Tako je torej ranjeni človek s pomočjo Samarijana okreval ter popolnoma ozdravel. — Predragi! Mnogo ubožcev leži obnemoglih vsled grozних ran; mi smo tisti ubožci. Mi smo padli med razbojnike, ker nismo bili dosti previdni; ti so nas obropali, z ranami obdali ter pustili na pol mrtve. Vdali smo se svojim slabim nagnjenjem, vdali smo se grehu; greh pa je usekal našim dušam rane, nevarne rane, tako da smo na pol mrtvi, in si ne moremo pomagati. Pomoč tedaj, hitra pomoč nam je potrebna. Toda kje jo hočemo iskati? Mar na svetu? O to dobro vé vsak iz izkušnje, da nam svet ne more upokojiti nemirnega srca. Predragi! Pokazati vam hočem danes v svojem govoru, kam se imate zateči, da boste dosegli hitro in izdatno pomoč. Ne bom vas dolgo trudil, morda ste že sami uganili, morda ste mi raz ustnic brali, da Marija je tista Samarijanka, ki nam more na pomoč priti in to tudi hoče; saj ona je rodila Jezusa, ki vliva olje svoje milosti v naše ranjene duše; ona je rodila njega, ki nam je pripravil v varno zavetje, svojo sveto katoliško Cerkev. Cena pa, katero je dal za nas, ne obstoji iz srebra in zlata, ampak je njegova presv. Rešnja kri, kri neomadeženega jagnjeta. — K Mariji torej se zatecimo, njo izvolimo za pomočnico, zakaj, kar bomo prosili mater, dal nam bo gotovo njen Sin naš Zveličar Jezus Kristus. Naši pobožni pradedje so se v vsaki potrebi k njej zatekali in nikdar se niso motili v svojem zaupanju. Ko bi danes vstali iz grobov, morali bi slovesno priznati: Marija nas ni zapustila v nobeni potrebi, ona nam je vselej

pomagala. Nikar se tedaj ne motimo; priporočajmo se ji z otroško ljubeznijo; ona nam bo vse izprosila pri svojem Sinu, kar nam je treba za sedanje in prihodnje življenje; saj ona je pomočnica kristjanov, kar hočem danes obširnejši pokazati, in rečem: Marija nam 1. more pomagati, ona 2. nam hoče pomagati.

Marija mati milosti, krog tebe se danes zbiramo, in veselega srca z angelom kličemo: Bodi češčena!

1. Ako rečem, da nam Marija more pomagati, ne smete misliti, da to ona more iz lastne moči, „ker vsak dober dar pride od zgoraj, od Očeta luči, pri katerem ni izpremenjenja in tudi ne sence izpremenjenja. (Jak. 1, 17.) Marija nam more pomagati le s svojo priprošnjo pri Bogu; Bog pa usliši vsako njeno prošnjo, in nam gotovo podeli vse milosti, za katere ona prosi. Ta moja trditev se opira na Marijino svetost in pa na to, da je ona mati božja.

1. Marija je svetejši, kakor vsi svetniki v nebesih. Vsi ljudje, tudi najpobožnejši in najsvetejši so imeli izvirni greh nad sabo; le ona je bila izvzeta, in sicer od prvega trenutka njenega spočetja. Tudi najpobožnejši ljudje semtertje grešijo, toda Marija je ohranila obleko nedolžnosti neomadežano skoz celo življenje. Po pravici jo tedaj sv. Cerkev nagovarja z besedami sv. Duha: *Kako lepa si prijateljica moja in madeža ni nad Teboj.* (Vis. p. 4, 7.) Bila je sveta in polna milosti že od pričetka, toda nezadovoljna s tem, trudila se je neprenehoma za vedno večji svetost po besedah Gospodovih, ki pravi: „Kdor je pravičen, bodi še pravičnejši, kdor je svet, bodi še svetejši. Dannadan je rastle v kreposti in svetosti, da je slednjič dosegla tako svetost, kakršne dozdej še ni dosegel noben svetnik in je ne bo. Prav je tedaj, ako jo cerkveni očetje imenujejo diko človeštva, najkrasnejšo cvetlico božjega vrta, krono izvoljenih, kraljico angelov in svetnikov.

Na to svetost se mi opiramo, kadar iščemo pomoči pri Mariji. Svetniki s svojo molitvijo veliko premorejo, ker svetniki so prijatelji božji; Bog jih ljubi kakor svoje otroke in veliko milosti zadobimo le na njih priprošnjo. — Da bi vas čudovitne moči Marijine priprošnje mogel prepričati, opomnim vas na pomnljiv zgled sv. pisma stare zaveze.

Medtem ko je bil Mozes na gori pri Bogu, jelo je izraelsko ljudstvo malikovati, postavilo si je zlato tele, ter njemu darovalo.

To pa je Boga tako razsrdilo, da je sklenil ljudstvo pokončati. Vidim, je rekel Mozesu, da je to ljudstvo trdovratno, zato naj ga zadene moja jeza in jaz ga bom pokončal. (Ex. 32, 9.—10.) Mozes pa je pokleknil pred Gospoda ter prosil za ljudstvo. In glej v tem trenutku se je Gospod usmilil ljudstva.

Sodite sami preljubi! Mozes je bil kljub vsi svetosti vendarle nepopoln in grešen; ali vendar je njegova molitev imela toliko moč, da je spravila Boga z ljudstvom. Koliko več se bomo znašali na priprošnja Marije, ki preseže po svetosti Mozesu in vse svetnike. Zaupajmo že zavoljo te svetosti trdno v njeno pomoč, kličimo jo v potrebah, gotovo nam bo pomagala.

2. Še večje zaupanje na njeno pomoč pa nam daje to, ker je ona mati Kristusova. Res je, da Bog svetnike ljubi, toda oni so le služabniki, Bog je Gospod. Marija pa je več kot služabnica božja, ona je mati božja. Marija je spočela in rodila edinorojenega Sinu božjega — našega gospoda Jezusa Kristusa. Malo dete — Jezusa je skrbno varovala, z njim se radovala, z njim žalostila in njega ni zapustila do zadnjega trenutka življenja na križu. Vstal je zopet iz groba ter s poveličanim telesom šel v nebesa, kjer sedi kot Bog in človek na desnici Očeta. Ker je Kristus ohranil človeško naravo, je Marija tudi še zdaj njegova mati. — Kako zaupanje smemo torej imeti v Marijo, da nam izprosi potrebnih milosti, ker ona ne prosi samo kot svetnica, ampak kot mati božjega Sinu. Že tukaj na svetu veliko premore pri sinovih materina priprošnja, česar se lahko prepričate iz sledečega.

Pred več ko 2000 leti je stal rimski plemenitnik Korijolana z oboroženo armado pred rimskim ozidjem, s trdnim sklepom nehvaležno rojstno mesto Rim do tal razdejati; in to zaradi tega, ker, akoravno je on veliko dobrot skazal svojim someščanom, so vendar obsodili njega k smrti. Rimljani, tako ponižani, so pošiljali poslanca za poslanca, da bi jim izprosil mir, toda vse brez uspeha. Slednjič gredo rimski duhovniki, obdani z vsemi častnimi znamenji svojega stanu, v sovražni tabor in kleče prosijo Korijolana milosti. Korijolan jih sicer častno sprejme, toda od svojega sklepa ne odjenja. Tedaj naprosijo rimske gospe Korijolanovo mater Veturijo, naj bi šla z njimi; ker gotovo so upale, da bodo materine solze dosegle to, kar ni bilo mogoče duhovnikom in poslanca. Ko Korijolan čuje, da prihajajo žene, je nejevoljen; a ko mu povedo, da je tudi njegova mati vmes, se ves prestraši, pa kmalu ji hiti naproti z razprostrtimi rokami. Mati pa mu veli postati in pravi resno: „Preden te objamem, povej

mi, ali sem prišla k sovražniku, ali k sinu, ali sem v tvojem taboru jetnica, ali tvoja mati. Tedaj to sem morala doživeti v svoji starosti, da te vidim najprej pregnanega in potem sovražnika v rojstnem mestu? Kako si mogel razdejati to deželo, ki te je rodila in izredila? Se ti še zdaj ni ohladila tvoja jeza, ko si prestopil meje lastne domovine? All ti ne pravi srce: Za tem zidovjem biva moja mati, moja žena in otroci?" Tako je govorila ihteača mati Veturija. Njene resne besede, njeni pogledi, njene solze so našle pot v Korijolanovo srce, in ko je slišal vse žene jokati, je upadlo tudi njemu trdo srce, in s solznimi očmi je zaklical: „O mati, mati, Rim si rešila, toda svojega Sina izgubila!“ Korijolan je zapustil žene, odpeljal vojsko; toda kmalu so ga goljufani sovražniki usmrtili.

Predragi! Če že na svetu sinovi slušajo vsaj materine prošnje, mar mislite, da se bo Jezus ustavljal Marijinim prošnjam? Kdo bi si to upal misliti? Ako Jezus ne usliši prošenj angelov in svetnikov, uslišal bo pa Marijine prošnje. Ona sme Jezusa vse prositi, kar hoče, saj je tudi ona Jezusu na svetu vse dovolila, kar je želel. Prav imajo cerkveni očetje, če ji večkrat prilastujejo nekako vsemogočnost. Ni sicer mogočna iz svoje moči, saj je tudi ona le božja stvar; nad vse mogočna pa je po svoji priprošnji, s katero pri Sinu vse premore. Sv. Liguori pravi: „Kar Bog premore iz svoje moči, to premoreš ti o Devica, po svoji priprošnji!“

Zaupajte tedaj trdno v njeno milo srce; ker je najsvetejši izmed vseh ljudi in mati božjega Sinu, tedaj smemo upati, da nam priteče na pomoč v vseh stiskah. — Ako ste bolni in vam zdravnik ne more pomagati, tecite k Mariji, kličite jo, ona je zdravje bolnikov; ako je vaše srce obloženo z grehi, in je velika nevarnost za vaše zveličanje, tecite k Mariji, kličite jo, ona je pribežališče grešnikov; ako vas tare uboštvo, stiska nesreča, teži bridkost, tecite k Mariji, kličite jo, ona je pomoč kristjanov. Na tisoče jih je, ki so iskali njeno pomoč in jo dosegli, in vsi veselega srca s sv. Efreмом kličejo: Da, deviška mati, ti si pomočnica zapuščenih, mati sirot, rešiteljica jetnikov, veselje bolnikov, tolažnica žalostnih, upanje vseh ljudi!

II. Utegnete pa reči: Ne dvomimo, da nam Marija more pomagati, ali nam pa bo hotela pomagati? Dá preljubi! Marija nam more, pa tudi hoče pomagati. To nam priča sveti evangelij, pričajo cerkveni očetje in zgodovina vseh časov.

1. V svetem evangeliju beremo, da je angel Gabriel prišel k Mariji ter ji naznanjeval, da jo je Bog izvolil v mater

svojega Sinu našega Odrešenika. Mariji je bilo na voljo dano, sprejeti to visoko čast ali ne. Res velika je bila čast, katero je imela sprejeti, toda ta čast je imela tudi marsikaj neprijetnega v sebi. Ko bi se bila tej časti odtegnila, živela bi bila mirno in brez skrbi. Potem pa ko jo je sprejela, imela je marsikaj bridkega pretrpeti in postala je kraljica mučencev. V premišljevanju bridke prihodnosti bi bila lahko rekla: Angel nebeški! Naloži to breme kaki drugi, zakaj zame je pretežko; toda ko jo je angel o tej čudoviti skrivnosti popolnoma poučil, je privolila brez ugovora in rekla: „Glej dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi!“ (Luk. 1, 38.) Tako je ona postala mati božja, sprejela je pa tudi vse trpljenje, ki ima priti. Vzrok pa, da se je ona za to odločila, povedo nam sv. Bernard in nekateri drugi cerkveni očetje z besedami: Naredila je to iz ljubezni do nas. Ko bi Marija ne bila privolila v trpljenje, ne bi bili mi imeli Odrešenika. Kakor je Eva le po privoljenju v satanove izkušnje pripravila ves svet v nesrečo, ravnotako naj bi tudi Marija le po lastnem privoljenju postala mati božja in osrečila cel svet. Kar je Eva skazila, to naj bi popravila naša boljša Eva-Marija. — Marija se je vdala, da bi odrešenje človeštva bilo mogoče. Mislila si je, če imam še toliko trpeti, če mi grozovite bolečine umore srce in je vse moje življenje polno bridkosti, nič ne dé, vse to rada pretrpim, da bo le ubogo človeštvo rešeno. O ljuba mati, kako velika je tvoja ljubezen do nas!

Preljubi v Kristusu! Ali še dvomite, da nam Marija tudi hoče pomagati? Pomagala nam je, ko je imela zaraditega veliko pretrpeti, mar mislite, da nam zdaj ne bo pomagala, ko nima nič več pretrpeti, ampak le prosi in odkriva svoje želje Kristusu? Nas bo li zdaj pustila brez pomoči? Ne — ne, deviška mati, tega mi o tebi ne mislimo; veliko več smo prepričani, da si ti naša ljuba mati in z razprostrtimi rokami objameš vsakega, ki se zateče k tebi!

Drug zgled iz evangelija nas bo še bolj prepričal dobrotljivosti naše ljube Gospe. Pri sv. Janezu beremo o ženitnini v Kani v Galileji, h kateri so bili povabljeni tudi Jezus z učenci in Marija. Pri tej veselici je vina zmanjkalo; uboga ženin in nevesta sta bila v taki zadregi, da si nista vedela pomagati. Komaj je Marija zapazila pomanjkanje, že sta se ji ženin in nevesta v srce smilila, in ne da bi jo bil kdo prosil, se je obrnila zaupljivo k Jezusu in rekla: „Glej, vina jim je zmanjkalo.“ (Jan. 2, 3.) Jezus

je uslišal prošnjo svoje matere ter storil prvi čudež s tem, da je izpremenil vodo v vino. — O kako ljubeznivo se je pokazala v tej prigodbi naša ljuba Gospa! Kdo bi v njo ne zaupal? Preljubi nikdar ne mislite, da Marija zdaj, ko kraljuje v nebesih, manj za nas skrbi, da nas manj ljubi; Marija nas ljubi še bolj, ljubezen pa, pravi sveti apostol, ne bo nikdar nehala. Zato pravi sv. Bonaventura: „Veliko je bilo usmiljenje Marijino, ko je bivala še na zemlji, toda še večji je njeno usmiljenje, odkar kraljuje v nebesih; ker zdaj, pristavlja sv. Liguori, ona ložje pregleda naše reve.“ Z zaupanjem tedaj pritecimo k Mariji, gotovo se bomo prepričali, da je ona mati usmiljenja.

2. Ravno to, preljubi v Kristusu, trdijo enoglasno cerkveni očetje in učeni ki. Sv. Bernard pravi: „Preišči evangelij, in ako na Mariji najdeš le senco ostroti ali nejevolje, potem ti odpustim, če se z zaupanjem k njej ne zatekaš. Ako jo pa najdeš polno dobrotljivosti, milobe in usmiljenja, česar sem jaz prepričan, potem bodi hvaležen Bogu, ki ti je dal tako pomočnico, h kateri se smeš zaupljivo zatekati. — Marija, nadaljuje ravno tisti svetnik, je v resnici vsem vse postala; jetnikom daje prostost, bolnike ozdravlja, žalostne tolaži, grešnikom zadobi odpuščanje, pravičnim milost, angelom daje veselje.“ In zopet kliče sv. Bernard: „O dobrotljiva mati! Ti nikogar ne zametuješ, bodisi še tako velik grešnik; ti ne zaničuješ reveža, ki k tebi zdihuje, in tebe s kesanim srcem kliče na pomoč. Ti ga rešiš obupnosti, in ga ne zapustiš, dokler ga ne spraviš z ostrim sodnikom.“ In sv. Bernardin govori: „Kakor hudobni duh okoli hodi in išče, koga bi požrl, ravnotako hodi Marija okoli in išče, koga bi rešila.“ Sveti Tomaž Akvinski, dika sv. Cerkve, je malo pred smrtjo očitno spoznal, da je vse, kar je Boga po Mariji prosil, resnično prejel.

3. Kaj hočem še govoriti, preljubi, da bi vas prepričal Marijine dobrotljivosti in usmiljenja? Ali vas hočem še iz zgodovine prepričati? Pač res, zgodovina ima na tisoče zgledov, ki nam kažejo Marijo dobrotljivo, milo in nad vse usmiljeno. Navesti vam hočem le en sam zgled, katerega pripoveduje sv. Ljudevit Granaški.

V Portugalskem mestu Lisabonu je živela hčerka plemenitih staršev. V štirinajstem letu je tako nevarno zbolela, da so že vsi zdravniki obupali nad njenim ozdravljenjem. Ker se je splohi mislilo, da je njena smrt že prav blizu, so dali narediti zanjo mrtvaški prt. Vsled tega je nastala v hiši velika žalost, zlasti pa

je šla k srcu ta nesreča stari odgojiteljici ljubljene deklice. Ker ni bilo pričakovati človeške pomoči, je hitela ona v bližnjo cerkev, je pokleknila pred Marijino podobo ter prav milo prosila mater usmiljenja, da bi pač to ljubo deklico ohranila še pri življenju. In glejte, ponižno in zaupljivo molitev je Marija koj uslišala. Umirajoči deklici je postalo boljše in kmalu je ozdravela. Vendar na eni strani života ji je ostala neka bolečina in oslabiljenje, kar pa zdravniki nikakor niso mogli odpraviti. Mlada bolnica, spominjaje se čudovitne Marijine pomoči, tudi zdaj trdno v njo zupa ter prosi, da jo prenesejo v neko Mariji posvečeno cerkev. Tukaj prav srčno prosi, naj bi ji Marija, ker ji je že toliko pomagala, odvzela še to malo bolečino. In glejte, tudi zdaj je bila čudovito uslišana. Le nekoliko časa je molila, in vsa bolezen je jenjala, vesela in zdrava je šla zopet domov.

Na tisoče enakih čudežev se je že zgodilo in se jih zgodi še dandanes. Se hočete tega prepričati, pojdite na božja pota; tam boste našli brez števila obešenih tablic v spomin čudovitih prigodkov; tu in tam boste brali: Marija je najboljša mati; Marija nas je rešila velike nesreče, Marija nam je skazala dobrote raznih vrst.

Utegnite pa reči: Ako je Marija tako dobrotljiva in ljubezniva mati, kako to, da mi tega ne dosežemo, česar prosimo? Na to odgovorimo: Nikar ne obdolžite Marije, ampak sami sebe. Velikrat molite z grešnim, nespokorjenim srcem; taka molitev pa nikoli ne dopade Bogu in Mariji; vi molite brez zaupanja in brez stanovitnosti; kdor pa tako moli, ta po besedah apostola nič ne doseže. Mnogokrat molite razstresenega duha in brez vse pobožnosti; preljubi, take molitve pač Bog ne usliši. Slednjič prosite vi za take reči, ki vam več škodijo kakor koristijo. Tako prosi na primer bolnik za zdravje, ubožec za bogastvo, nesrečnež za srečo. Ko bi Bog takim prosilcem vse podelil, česar prosijo, bilo bi jim to v škodo in oni bi bili časno in večno nesrečni. Kaj je Mariji storiti v takih okoliščinah? Ali naj posluša take nespametne prošnje? Gotovo ne. Glejte dobra in razumna mati ne dá otroku noža, po katerem steza roke, zakaj po pravici se ima bati, da se bo otrok urezal. Ravnotako tudi Marija ne usliši nespametne prošnje, ter ravno s tem pokaže dobrohoteče srce. Ona vas ljubi in vam ne dá škorpiona, po katerem stezate roke, ker mislite, da je jajce. Svetujem vam, kadar prosite za kako posvetno reč, da vselej pristavite: Sveta mati, izprosi mi pri svojem božjem Sinu to, česar te prosim, vendar le tedaj, če je to zame koristno in dobro. Prosite Marijo najprej za duhovne dobrote, za spoznanje samega sebe, za pravo izpreobrnjenje, za pravo vero,

upanje, ljubezen, za ponižnost, potrpežljivost in stanovitnost v dobrem do konca. Te dobrote vam bo gotovo naklonila, če jih resnično poželite; saj ona kakor njen božji Sin nič bolj ne želi, kakor da bi mi skrbeli za svoje zveličanje in enkrat v resnici srečni postali.

Zaupajte tedaj prav trdno v Marijo, zakaj ona je v resnici Pomočnica kristjanov, ker nam more in hoče pomagati v vseh potrebah. More nam pomagati, ker je izmed vseh stvari najsvetejši stvar in Mati božja. Njena čudovita svetost in čast pri Bogu vse premore; njo je treba le prositi in gotovo je uslišana. Ona nam tudi hoče pomagati, ker ona je naša najljubeznivejši mati, kakor priča sv. evangellj, pričajo cerkveni očetje in zgodovina vseh časov. Na milijone rajnih lahko vstane in glasno spoznava: Klicali smo Marijo, in ona se je k nam obrnila; prepričali smo se, da je ona najmogočnejša in najljubeznivejša mati; k njej smo se zatekali in v vseh dušnih in telesnih potrebah nam je pomagala. Ljubi moji, storimo tudi mi tako, kakor so storili zvesti Marijini častivci. Častimo jo, ljubimo jo, priporočajmo se njenemu varstvu. Skrbno si prizadevajmo, po božjih postavah živeti, potem bo tudi ona naša zvesta pomočnica v življenju in v smrti. Obrnimo se posebno danes k Mariji in recimo s sv. Cerkvijo: „Spomni se, preusmiljena devica Marija! Nikdar ni bilo še slišati, da bi bil kdo zapuščen, kdor je pod tvojo brambo pribežal, tebe na pomoč klical, se tvoji prošnji priporočal. S tem zaupanjem navdihnen k tebi o devic Devica! pridem; k tebi o mati, pribežim, pred Teboj jaz grešnik zdihujem. Ne zavrzi o Mati Besede, moje besede, temuč milostljivo me sliši in usliši.“ Amen. *P. H.*

2. Homilija.

Neki popotni Samarijan je prišel do njega . . . in se mu je v srce smilil.
Luk. 10. 33.

Ko je še naš Zveličar živel na zemlji, je prav pogostokrat priporočal ljubezen do bližnjega in še posebej ljubezen do sovražnikov. Ali nikjer ni pokazal teh naukov tako jasno in umljivo, kakor v prekrasni priliki o usmiljenem Samarijanu, ki smo jo ravnokar slišali. Tu se učimo, kaj se pravi ljubiti svojega bliž-

njega, ljubiti vsakega človeka, naj bo kristjan ali nevernik, bogatin ali revež, prijatelj ali sovražnik; učimo se ga ljubiti v dejanju in resnici in mu prihiteti na pomoč, če je v dušni ali telesni potrebi, in ga ne ljubiti samo v srcu ali z jezikom.

Toda ne mislim danes govoriti o krščanski ljubezni, ampak premišljevatl hočemo prelepo priliko od druge strani. Po mnenju razlagalcev sv. pisma ima namreč prilika o usmiljenem Samarijanu še neki drug globokejši pomen. Nesrečni popotnik, ki je padel razbojnikom v roke, je kakor priča cerkveni pisatelj Origen, prvi človek Adam in po njem ves človeški rod Da, peklenski ropar, satan, je smrtno ranil naše prve starše in z njimi ves človeški rod, ki je zapadel izvirnemu grehu in vsem njegovim posledicam in tako kot velik bolnik ležal na pol mrtev skozi ves stari zakon. Niso mu pomagale razne daritve, očiščevanja in postave, ne nauki in opomini duhovnikov in prerokov. Šele ko je prišel težko pričakovani usmiljeni Samarijan, nebeški zdravnik Jezus Kristus, šele ta se je usmilil ubogega človeka in ga spravil z Bogom.

Da pa bomo še lažje in natančneje spoznali ljubezen božjega Odrešenika in Zdravnika do bolnega človeškega rodu in do vsakega grešnika in da se vnamemo tudi mi v ljubezni do njega, pomislimo vso priliko o usmiljenem Samarijanu, kakor jo beremo v sv. evangeliju!

1. Neki človek je šel iz Jeruzalema v Jeriho in je padel med razbojnike. — „Jeruzalem“ pomeni po naše: mesto miru in je podoba nebeškega kraljestva, pravice, miru in večnega zveličanja. „Jeriho“ pa pomeni v našem jeziku: izpremenenje, in je podoba zmote, zaslepljenosti, nesreče, greha. — Tisti popotnik, ki je šel iz Jeruzalema v Jeriho, pomeni našega prvega očeta Adama. Prelepi raj je bil tisti srečni Jeruzalem, v katerem je živel v najlepšem miru, nedolžnosti in svetosti, sreči in veselju. Toda v svoji lahkomišljenosti se odvrne od Boga, prestopi njegovo zapoved in pade v greh. Z grehom pa izgubi božjo prijaznost in nedolžnost svoje duše in zapustiti mora presrečni raj za vselej, iz kraja veselja — mora v kraj žalosti in trpljenja, iz Jeruzalema v Jeriho.

Ta nesrečni popotnik, ki ga vidimo na potu iz Jeruzalema v Jeriho, pa ne pomeni le Adama, marveč tudi vsakega grešnika.

S sv. krstom namreč človek vstopi v nebeški Jeruzalem; očiščen je izvirnega greha, ogrnjen z oblačilom milosti božje in krstne nedolžnosti, kratko: otrok božji je. Toda namesto da bi ostal v tem presrečnem stanu, gre rajši v Jeriho; odvrne se od Boga, vda se grehu in pade v roke najhujšemu razbojniku, satanu.

2. Razbojniki so ga oropali, slekli, z ranami obdali in ga pustili pol mrtvega ležati. — Naši prvi starši so padli med razbojnike, v oblast satanovo, ki jim je slekel lepo oblačilo nedolžnosti, vzel milost in ljubezen božjo, pravičnost in svetost, mir in srečo in jih obdal z globokimi dušnimi ranami, z nevednostjo in zmoto, boječnostjo in nagnjenjem k hudemu, pa tudi s telesnimi bridkostmi in težavami, s težkim delom, boleznijo in smrtjo. In tako mrtvega na duši je prepustil njegovi usodi.

Podobno se godi tudi nam, kadar pademo v greh. Z vsakim grehom se odpovemo Bogu in satan dobi moč in oblast do nas, oropa nas milosti božje in nas pahne v nadloge, sramoto, zaničevanje, strah, oglasi se pa tudi nemirna vest. To so rane, ki jih zada in jih more zadati le hudobni duh, lažnik in morilec ljudi od začetka, stara kača, hudič, ki celi svet zapeljuje, kakor pravi sv. pismo.

3. Prigodilo se je pa, da je šel neki duhovnik po istem potu; in ga je videl in mimo šel. Ravno tako je tudi levit, ki je prišel na to mesto in ga videl, mimo šel.

Ko je satan prve starše in ž njimi ves človeški rod z ranami obdal in jih pol mrtve pustil na poti proti večnosti, sta prišla duhovnik in levit, ki pa nista mogla pomagati nesrečnemu človeštvu. Ta dva, duhovnik in levit, pomenita po mislih svetih očetov, postave in daritve starega zakona, ki so človeški rod le pripravljale na prihod Odrešenikov, niso ga pa očiščevale grehov in odpirale nebeških vrat. „Darovi stare zaveze,“ pravi sv. Avguštin, „niso zbrisovali grehov, ampak so le ljudi grehov prepričevali, t. j. kazali, da so vsi grešniki. — Zato so pa morali vsi pravični stare zaveze pred peklom čakati odrešenja.“

Tudi mimo grešnika gresta duhovnik in levit, namreč svet in njegovo veselje. Naj pade grešnik v nesrečo, kdo se zmení zanj! Da, v veselju se še dobi prijatelj, a ko ni več časti, dobička in zabave, se na takega komaj še kdo prav zaničljivo ozre. Toda svetna škoda se še poravna, kdo mu bo zacelil dušne rane? Tu mora čakati usmiljenega Samarijana.

4. Ta je namreč prišel do njega, in ko ga je videl, se mu je smilil v srce. — Samarijani so bili Judom tujci in obe ljudstvi sta živeli že dolgo časa pred Kristusom v hudem sovraštvu; da, Judje niso niti upali stopiti na samarijska tla. — Tudi Jezus Kristus, naš usmiljeni Samarijan, je bil tujec, ko je prišel na svet. „Na svetu je bil in svet je po njem vstvarjen in svet ga ni spoznal. V svojo lastnino je prišel in njegovi ga niso sprejeli,“ tako piše o njem sv. Janez. — Kakor judovskemu ljudstvu, tako je Jezus tujec tudi vsakemu grešniku, ki noče spoznati svojega Boga in Odrešenika. Pa glejte, ravno ta tujec more in hoče grešniku pomagati in je tudi zares pomagal vsemu človeškemu rodu. „Prišel je, da bi bil svet po njem zveličan.“

5. In je pristopil. mu obvezal rane in mu vlil vanje olja in vina in ga posadil na svoje živinče, ter ga peljal v gostilno in ga oskrbel. — Sv. Ljudevik Granaški pravi, da olje in vino pomeni milost in nauk. Olje nas spominja milosti, ki nam jih je Kristus zaslužil s svojim trpljenjem in ki jih vliva v naša srca, vino pa pomeni božji nauk, ki ga nam je prinesel iz nebes. — Jezus Kristus je učenik, ki je izgubljenemu človeštvu zopet pokazal pravo pot do Boga, kateremu je človeški rod odrekel pokorščino; on je poučil človeka o edino pravem Bogu, o zadnjem namenu, o njegovi neumrljivosti, o dolžnostih do Stvarnika, kako ga treba častiti, moliti, mu služiti, sploh po njegovi volji živeti. Vžil je grešnemu človeku vina v njegove rane, pripeljal ga na pot spoznanja in resnice in se mu ponudil za vodnika. — Ta popotnik pa je imel še druge rane; zabredel je bil v greh in volja, poprej k dobremu, je postala sedaj nagnjena k hudemu. A nebeški usmiljeni Samarijan je znal tudi tu pomagati. Postavil je sv. zakramente, po katerih nam vliva olja milosti v naša srca, jih dela močna, vneta za vse čednosti; krepi voljo, da se za večno zveličanje ne ustraši tudi najhujših bojev.

Takega usmiljenega Samarijana se je izkazoval Jezus Kristus, ko je še živel na zemlji, pa tudi po svojem vnebohodu, in vedno še, do konca sveta, je in ostane usmiljeni Samarijan za vse uboge grešnike. . . Skesani Magdaleni je odpustil velike smrtne grehe; grešnega Caheja se je usmilil in mu zagotovil zveličanje; krivičnega Matevža je poklical od njegovega nepoštenega obrta in ga prištel apostolom, skesanemu razbojniku je obljubil sveti raj. — In vedno še po svojih naslednikih, služabnikih sv. Cerkve, skazuje grešnikom svoje usmiljenje in jim vliva vina nebeških

naukov in olje milosti v njih globoke dušne rane. O kolikrat je to storil še tudi nam! Toda ali smo pa tudi ozdraveli? Ali smo vselej te božje resnice z vneto poslušali in po njih živeli? Kolikrat nam je morda hotel vlitii olja milosti v naše bolne duše in nas klical k pokori po vesti, dobrih ljudeh, pridigah, spovednikih, pa smo se le proč obračali!

6. Drugi dan je vzel dva denarja in ju je dal gostilniku rekoč: „Skrbi zanj, in kar boš več izdal, ti bom jaz nazaj grede povrnil.“ — Jezusu Kristusu ni bilo dovolj, da je v svojem življenju na zemlji odpuščal grehe in prelil svojo kri za ves grešni svet, ampak je postavil tudi gostilno, v kateri naj se vedno oskrbujejo in zdravijo grešniki: do konca sveta. Postavil je sv. Cerkev in v njej vidnega poglavarja, rimskega papeža, ki naj bi, kakor gostilničar v evangelijski priliki, oskrboval in zdravil ranjene na duši in jim vlival olja in vina v njih rane.

7. Slednjič pa sklene Gospod to priliko z besedami: „Pojdi in tudi ti tako stori!“ — Tega ni rekel Jezus samo judovskemu pismarju, marveč to velja tudi meni in tebi, nam vsem! Zatorej če vidiš koga v potrebi, ne vprašaj poprej, kdo je in odkod, je li prijatelj ali sovražnik, ampak hiti in pomagaj mu! Zares, lepo bi bilo na svetu, če bi ljudje ravnali po tem nauku! Koliko menj trpljenja, križev in težav, koliko menj grenkih solz bi bilo! Toda kaj delamo ljudje in še posebej kristjani? Našega sovražnika zadene nesreča, in mi se veselimo; doleti ga sreča, pa smo mu nevoščljivi in komaj čakamo prilike, da bi mu mogli škodovati. Kako malo smo podobni Samarijanu! In vendar smo kristjani, ki poznamo besede Jezusa Kristusa: „Delajte dobro tem, ki vas sovražijo!“ Poznamo tudi izrek Sinu božjega: „Ako ne boste odpuščali, tudi vam ne bo odpuščeno.“ Poznamo božjega Samarijana, njegov križ in njegovo trpljenje, njegovo kri, ki je tekla za vse, tudi za njegove morilce, in vendar nosimo v srcu sovražstvo, jezo, nevoščljivost! Res, kako malo smo podobni Samarijanu. Čas je tedaj, da pričnemo posnemati božjega Zveličarja v tem, da odpuščamo svojemu bližnjemu in imamo usmiljenje do njega. Gotovo je, da je časih to težko, ali Jezus hoče to, pa on ne ukazuje samo, ampak daje tudi potrebno milost. Zato: Pojdi in tudi ti tako stori! Amen.

† Ant. Lombar.

Trinajsta nedelja po binkoštih.

(Praznik angelov varihov.)

Opravilo angela variha.

Glej, jaz pošljem svojega angela, da hodi pred teboj, in te varuje na potu, in te pripelje v kraj, katerega sem pripravil. 2. Moz. 23, 20.

Sv. Cerkev bere v praznik angelov varihov list iz 2. Moz. bukev, ki obsega eno najimenitnejših obljub, katero je Bog dal izraelskemu ljudstvu v egiptovski sužnosti, da ga bo namreč rešil ter pripeljal v obljubljeni deželo. To pomoč jim hoče najprej dati po angelu, in potem, ako ga bodo poslušali, hoče sam delati v njih blagor. — Ta angel, o katerem govori današnji list, ki se sicer tudi imenuje Bog angel (2. Moz. 3, 2.) in angel zaveze (Mat. 3, 1.), pa je Sin božji, božja Beseda, večna Modrost, ki je enega bitja z Bogom Očetom. Sin božji je izvolil Izraelce v svoje ljudstvo, jih v puščavi vodil, ko je pred njimi hodil podnevi kot temen oblak, ponoči pa kot ognjen steber, in je nad skrinjo zaveze bival, ko je ljudstvo postavilo šotore; on ga je ob potovanju varoval, mu dajal vode in mane, mu dal postavo, pošiljal k njemu preroke, in ga z vsem preskrboval, česar je potrebovalo.

Kar je tu sploh rečeno o angelu zaveze, o Sinu božjem, to obrača sv. Cerkev na drugega angela, katerega Bog še vedno pošilja slehrnemu človeku v pomoč in varstvo. Kar je bil namreč za Izraelce čas izhoda iz Egipta do prihoda v obljubljeni deželo, to je za slehrnega človeka čas od njegovega rojstva pa do smrti.

Tudi človek gre proti obljubljeni deželi, pot tje kaj je pa obdana z mnogimi nevarnostmi in sovražniki, katerim bi se težko ubranil, ako bi ne imel dobrega prijatelja in vodnika. Takega zvestega spremljevalca pa nam je Bog poslal v svoji očetovski ljubezni izmed nebeških duhov, da nam vedno stoji na strani. Ker bere sv. Cerkev angelsko nedeljo ta list, zato tudi tebi, dragi v Kristusu! po njej „govori Gospod Bog: Glej, jaz pošljem svojega angela

a) da hodi pred teboj,

b) in te varuje na potu,

c) in te pripelje v kraj, katerega sem pripravil,“

kakor ti hočem danes pojasniti v tvoji dušni blagor.

1. Ker Bog človeka po očetovsko ljubi, mu je dal vse pripomočke, da bi dosegel svoj pravi namen in večni blagor. Zato pa angeli, kateri veselo in natanko izpolnjujejo božjo voljo, obračajo največjo skrb v to, da bi vsi njihovi varovanci dospeli k temu večnemu cilju. Kakor hudi duh po besedah sv. Petra okoli hodi in išče, koga bi požrl ter pogubil, tako nasproti angeli božji med nami hodijo, da bi nas oteli in rešili.

Zato angel varih hodi pred človekom, on mu kaže pot. Prva njegova skrb je, da človek najde pravo pot k zveličanju in da potem varno po njej hodi. Ta pot pa je Kristus, ker sam govori: „Jaz sem pot, resnica in življenje.“ (Jan. 14, 6.) Kdor njega spozna, vanj veruje, se po njegovih resnicah ravna in izpolnjuje njegove zapovedi, hodi po tisti stezi, ki pelje v življenje. Ker so angeli pomaganci previdnosti božje in opravljajo svojo službo po volji božji, zato smo si svesti, kako se oni trudijo, da bi se tisti, katere jim je Bog izročil, ne pogubili, temuč da bi vsi prišli k spoznanju resnice.

Angel božji že pri rojstvu človeka sprejme v svoje zavetje; posebno on čuje nad nedolžnostjo, ker ve kot čisti duh najbolj ceniti lepoto tiste duše, ki je v milosti božji. Angel hodi pred otroci, posebnimi ljubljenci božjimi, in si pri njih odgojevanju vedno prizadeva jih ohraniti na potu zveličanja; zato vnema strah božji v njihovem srcu, ljubezen do čednosti in pobožnosti ter jih navdaja s tistim nepopisljivim veseljem, ki ga uživajo le nedolžni otroci. — Angel božji hodi pred mladino posebno takrat, ko se jej dušne in telesne zmožnosti najbolj razvijajo. V tej dobi pride slehernik na razpotje; svet se mu dobrika s svojimi sladnostmi ter ga izkuša pridobiti, da bi hodil po široki navidez s cveticami posuti poti, pa tudi angel ne miruje, on stopi pred človeka in mu kaže ozko stezo, ki je sicer posuta s trnjem, a vodi v življenje; zdaj si posebno prizadeva z blagimi navdihljeji, nauki, opomini, svarili mladino v cvetočih letih ohraniti zvesto nebeškemu ženinu. — Angel božji hodi pred človekom v njegovi moški dobi, v njegovi starosti, on mu prijazno govori na srce: „Blagor človeku, ki ne hodi po svetovanju hudobnih in ne postaja na potu grešnikov... temuč ljubi postavo Gospodovo in noč in dan premišljuje njegove zapovedi.“ (Psl. 1, 1.)

Prijazni angel vnema slehrnega za čednost, mu vzbuja svete misli, želje in hrepenjenje po nebesih, on sploh blagoslovi

in posveti vse prizadevanje in delovanje človekovo s svojim varstvom, kajti on nosi človeške prošnje, želje, molitve in zdihljeje z zemlje proti nebesom ter jih polaga pred prestol božji in prosi za njih uslišanje. — Ko je očak Jakop bežal v Mezopotamijo, je truden zaspal pod milim nebom. In v spanju je videl lestvico, ki je na zemlji stala in se z vrhom dotikala nebes, in *anģele božje po nji gori in doli hoditi*. (Gen. 28, 12.) Glejte, angeli so najprej gori šli in potem doli. Kdo so ti angeli? To so angeli varihi, ki z našimi molitvami in drugimi dobrimi deli najprej gori gredo in jih prinesejo pred Gospoda, potem zopet stopijo doli, da bi nam prinesli nebeški blagoslov. Saj je to angel Rafael naravnost zatrdil Tobiji (12, 12.), rekoč: „Kadar si s solzami molil in si pokopaval mrtve, in si svoje kosilo popuščal, in si mrtve ponednevu v svoji hiši skrival, ponoči pa pokopaval, sem jaz tvojo molitev pred Gospoda nosil.“

Pa tudi takrat angel človeka ne zapusti, ko se je z grehom njemu izneveril ter bolj poslušal zapeljivi svet in zvitega satana kakor pa njega, svojega prijatelja. O, takrat stopi angel pred človeka, ga prime za roko ter ga potegne zopet na pravo pot, ne miruje prej, dokler grešnika po resnični pokori ne pripelje zopet med otroke božje.

Neštevilno jih je že izpreobrnil ter njim in sebi napravil veliko veselje, kakor to potrjuje zgodba nekega mladeniča. Bil je imenitnega stanu in več let že o izpreobrnenju in spovedi ni hotel ničesar slišati. Akoravno je bilo njegovo srce že vse mrzlo za verske reči, je vendar zopet slušal svojega svetega angela ter šel v neko cerkev. Zavaljo dolgočasnosti si ogleduje stebre, oltarje in zidove; kar zapazi njegovo oko novo prijazno podobo. Stopi bliže, da bi jo natančneje ogledal. In kaj vidi? Spokorni David kleči na kolenih, solze mu teko iz oči in angel božji stoji na njegovi strani, zlato skledico ima v roki, da bi prestregel solze, ki lijejo po obrazu ter jih nesel pred prestol Najvišjega. Pod podobo pa so stale besede sv. Avguština: „David je ensamkrat grešil, pa zmiraj jokaj, in ti zmiraj grešiš, pa nikoli ne jokaš.“ Mladenič vidi podobo, vidi spokorne solze, vidi, kako jih angel smehljaje prestreže v zlato skledico, bere še enkrat spodaj pisane besede; in kar se ga polasti sveta groza, več ne more po koncu stati, zgrudi se na kolena, ozre v svoje srce ter zdihne: „Glej! toliko je treba k pravi pokori in ti — ah! si tako hladen in nimaš niti iskricke kesanja! David je bil tako imeniten kralj, pa se ni sramoval solz! in ti si tako nizka stvar in še enkrat ti ni oko mokro!“ Kmalu potem se prikrade svitla solza iz očesa prej tako mrzlega grešnika. In gotovo! tudi njegov angel je prišel z zlato

skledico in z veseljem prestregel te spokojne solze, da bi jih nesel pred usmiljenega Boga.¹

Ali ni angel božji takorekoč šel pred tem mladeničem, ali mu ni pokazal prave poti k zveličanju in pred njim že hitel s spokornimi solzami proti nebesom? Tako, dragi mladeniči, pa hodi angel pred vsakim človekom, on mu kaže pravo pot; in blagor kristjanu, ki se da njemu voditi, obvarovan bode vseh nesreč.

II. Kajti drugo opravilo, katero je dobri Bog izročil angelom, je ravno to, da varujejo človeka na potu.

Odkar je človek svojega Stvarnika zaničeval z grehom, se je vsa narava vzdignila zoper njega. Trpljenje, bolezn, nesreče in nadloge nas obdajajo na zemlji in le en trenotek nismo varni pred njimi; kamor se ozremo, najde se kakšna nevarnost, nevarnost na suhem in na morju, nevarnost doma in na tujem, nevarnost v sobi in na polju, nevarnost povsod, kamor krenemo z nogo. Kako bi mogel človek vsem tem nevarnostim oditi brez božje brambe? Gotovo bi nas zadele pogosto nesreče, ako bi nam angel varih ne stal na strani. Saj so ravno to nalogo prejeli od Boga, kakor nam sveto pismo zatrjuje, rekoč: „Svojim angelom je zapovedal zavoljo tebe, da *naj te varujejo na vseh tvojih potih*. Na rokah te bodo nosili, da kje s svojo nogo ne zadeneš ob kamen. Po gadih in baziliskih boš hodil, in boš poteptal leva in zmaja.“ (Psl. 90, 11. - 12.) Res neštnevilne so dobrote, katere nam skazujejo angeli. Oni nas varujejo v telesnih nevarnostih. — Ali ni bil angel, ki je pobožnega Lota z njegovo rodbino rešil iz pregrešne Sodome, predno je bila pokončana z žveplnim ognjem? Spomnite se treh babilonskih mladeničev v ognjeni peči. Strašno je plamen razsajal in je celo može, ki so jih vrgli v ogenj, umoril, mladeniči pa so živi in zdravi ostali v grozoviti žerjavici. Še obleka se jim ni poškodovala. Kako se je to moglo zgoditi? „Angel Gospodov, pravi Daniel (3) — je prišel in ogenj potolažil.“ Izmael je že umiral žeje, prikaže se pa njegovi materi Agari angel ter jej pokaže studenec in tako reši sinu življenje. (1. Moz. 16.) Spomnite se Judite, ki je šla v sovražni šotor Asircev, tam vojvodi Holofernu glavo odsekala in se zopet vrnila v rešeno mesto Betulijo. Hvaležno sama naravnost spoznava: „Kakor gotovo Bog živi, me je njegov *angel varoval*, ko sem od tukaj šla, tam bila, in se od tamkaj vrnila.“ (Jud. 13, 20.) Spomnite se pre-

¹ Mehler Beisp. I. 164.

roka Elije, ko je moral bežati in je ves onemogel zaspal pod drevesom; ali ni bil angel, ki ga je zdramil, mu dal jedi in pijače ter ga opomnil, naj gre celo do gore Horeb, kjer se mu ni treba bati smrti? (3. Kr. 19.) Angeli so vodili Juda Makabejca v vojski, so ga vzeli v svojo sredo ter varovali pred sovražnimi puščicami in so pripomogli k slavni zmagi. (2. Mak. 10.) Kdo se ne spominja apostola Petra v ječi, ko je imel drugi dan umorjen biti? Angel se po noči prikaže, razveže spone, odpre vrata in ga med vsemi čuvaji pripelje venkaj, da je otet smrtne nevarnosti. (Ap. dej. 12.) Takih zgledov bi lahko še mnogo našli. Le pomislimo na lastno življenje. V kolikih nevarnostih smo že bili kot otroci in pozneje, da smo se sami čudili, ker se nam ni nič hudega in žalega zgodilo. Kdo drugi nas je varoval, kakor naš zvesti prijatelj angel varih, ki nas vedno spremlja na potu našega življenja, odvrta od nas vse, kar bi nam utegnilo škodovati.

Pa še večjo skrb kot za telo imajo angeli za našo neumrjajočo dušo. Oni dobro vedo, koliko je vredna naša duša, zato si jo prizadevajo oteti in osrečiti. „Naša slabost — pravi sv. Hilarij — bi se težko mogla zoperstavljati velikim in mnogoterim zvijačam hudobnih angelov, ako bi nas dobri angeli ne varovali.“ Zato nas krepčajo v bojevanju, svarijo pred prilizovanjem izkušnjavca, nam pokažejo njegove zanjke, strašijo pred hudim. — Da, celo s silo se ustavi angel, ako ga človek noče voljno ubogati. Sveto pismo (4. Moz. 22.) nam pripoveduje tak zgled. Prerok Balaam (Num. c. 22.) se je bil odpravil božje ljudstvo zaničevati in preklinjati. Oslica, katero je jahal, na poti obstoji ter noče dalje. Balaam jo tepe, da bi jo spravil naprej; a zopet krene stran ter ob zidu preroku poškoduje nogo. A on ni vedel, da se mu je angel s potegnanim mečem nasproti postavil, dokler mu ta ne izpregovori: „Jaz sem prišel tebi nasprotovat, ker tvoja pot je krivična in meni nasprotna“ . . . Balaam je zdaj spoznal, rekoč: „Grešil sem, ker nisem vedel, da si se mi ti ustavljal, zdaj pa, če ti ni všeč, da grem, se bom vrnil.“ — Enako, glejte, se ustavlja angel varih ljudem, kadar gredo po napačnem potu v greh. Ne ustavlja se jim očitno, ne žuga jim z mečem v roki, ali ustavlja se jim, ker jim na tihem govori na srce. Grenko očitanje vesti, ki ga občutimo po grehu, to je potegnjeni meč, s katerim se nam angel ustavlja in nas odvrta od greha. Rezka beseda, ki jo govori duhovnik na prižnici ali v spovednici, je primorala že marsikaterega, da je povrnil tuje blago, raztrgal ne-

čisto zvezo, opustil jezo in sovraštvo in se izpreobrnil. Glej, ta rezka beseda je bila zbrušeni meč, angel varih je položil tako besedo na jezik duhovnu, da je z njo poboljšal grešnika in rešil njegovo dušo. Tako se nam ustavljajo angeli varihi z golim mečem in nas priganjajo s sveto silo zapustiti nevarne in krivične poti. O, da bi tudi mi vselej razumeli te notranje glasove ter z Balaamom spoznali, rekoč: Grešil sem . . . Vrnil se bom s tega napačnega pota ter se podal med otroke božje, da se otmem pogubljenja!

Blagor tistemu, ki se na potu zanaša na svojega zvestega spremljevalca, vseh nesreč ga bo obvaroval; pa če je tudi vsled svoje nepazljivosti zašel, njegov angel ga bo obrnil na pravo pot. In ako se človek sploh prepusti vodstvu svojega angela variha, ga bo ta gotovo pripeljal v kraj, katerega je Bog pripravil.

III. Ljubezen in zvestoba angelov varihov do nas je še močnejša in sega dalje, kakor največja bratovska ali prijateljska ljubezen. Ta se posebno pokaže ob koncu zemeljskega potovanja, ob odločilni smrti uri. Ta strašni trenotek napenja hudi duh vso svojo moč, vso zvijačo, da bi pogubil dušo, ker zdaj ji še lahko škoduje, pozneje jej ne more več. Zato pravi skrivno raz. (12, 12.): „Hudič gre k vam doli in ima veliko jezo, ker vé, da ima le malo časa.“ Ali zdaj se posebno angel varih za nas potegne ter si skrbno prizadeva, da bi nas pripeljal v kraj, katerega je nam Bog pripravil. — Ta kraj pa so nebesa.

Kar je bila izraelskemu ljudstvu obljubljena dežela, to je pravičnim posestvo nebeškega kraljestva. Da pa človek pride v nebesa, mora se v milosti božji ločiti s tega sveta. Zato je največja skrb angela variha, da bi človek umrl v *milosti božji*. Zato stoji nevidno pri bolniški postelji, odbija zalezovanja hudičeva; potrjuje človeka v veri, daje mu zaupanje v božjo milost, vžiga mu božjo ljubezen, vnema in pripravlja ga za vredno prejemo svetih zakramentov.

Angeli varihi sprejmejo slednjič duše pravičnih, ko se ločijo od telesa ter jih peljejo v deželo večnosti, da bi tako napolnili prostore, kateri so spraznjeni po odpadu hudobnih angelov. To resnico nam potrjuje Zveličar sam, ko pravi: „Zgodilo se je, da je tudi ubogi Lazar umrl in bil od angelov nešen v Abrahamovo naročje.“ (Luk. 16, 22.)

Ljubezen, prijaznost in pomoč angelov varihov ob smrti uri nam potrjuje mnogo zgledov. O nekem angleškem škofu, Ceadda z imenom, se bere, da je sedem dni pred svojo smrtjo videl angele, kako so ga med ljubeznivim petjem vabili k nebeškemu deležu. — Glede na vse to spričuje sv. Cerkev tolažljivo vero o varstvu svetih angelov v svojih molitvah ob smrti kristjanovi. Ko kristjan umira, kliče Cerkev na pomoč svete angele, posebej sv. Mihaela nadangela, ko se je duša ločila, prosi: „Pridite naproti angeli Gospodovi! sprejmite njegovo dušo in nesite jo pred obličje Najvišjega. Naj te sprejme Kristus, ki te je poklical, in v Abrahamovo naročje naj te peljejo angeli.“ In ravno preden se izroči truplo zemlji, še moli: „V sveti raj naj te peljejo angeli . . . Zbor angelov naj te sprejme in z nekaj ubogim Lazarjem ti bodi večni počitek.“ — Zato po pravici vzklikne sveti Hieronim: „O visoke časti človeške duše, ker ima vsaka od dne svojega rojstva angela za variha!“

Vse te resnice, ki smo jih danes premišljevali, nam kaj lepo v duhovnem obziru pojasnuje zgodba o mladem Tobiji. Angel Rafael ga je spremljal na potu v Medijo, ga vseh nesreč obvaroval in zopet pripeljal na dom. Zato Tobija hvaležno vpraša: „Oče, kakšno plačilo mu bomo dali, ali kaj more vredno biti njegovih dobrot? Mene je zdravega tje peljal in nazaj pripeljal, denarje je on od Gabela sprejel, meni je on ženo dobil, hudega duha je on od nje pregnal, nje starše je razveselil; mene je obvaroval, da me ni riba požrla, tudi tebi je pomagal, da vidiš svetlobo neba, in z vsemi dobrotami smo po njem napolnjeni. Kaj mu bomo mogli za to vrednega dati?“ (Tob. 12, 12.)

Ker angeli tudi nam izkazujejo enake dobrote od rojstva pa do groba, kaj jim hočemo dati, kako se jim hvaležne skazati? „S tem, da jih spoštujemo, poslušamo njih glas ter jih nikdar ne zaničujemo.“ Njih glas pa je to, kar je Rafael Tobiji odgovoril: „Častite Boga nebes, in vpričo vseh živih ga hvalite, ker vam je skazal svojo milost.“ Poveljučujmo torej Boga z lepim, čednostnim življenjem; tako bomo angelom napravili največje veselje in z njih pomočjo dospeli v kraj, katerega nam je Gospod pripravil. Amen.

Ant. Žlogar.

Pogled na slovstvo.

1. *Lehrbuch der Philosophie* auf aristotelisch-scholastischer Grundlage zum Gebrauche an höheren Lehranstalten und zum Selbstunterricht. Von Alf. Lehmen S. J. Erster Band: Logik, Kritik und Ontologie. Dritte, verbesserte und vermehrte Auflage. Freiburg in Br. Herdersche Verlagshandlung, 1909. vel. 8° (XVI+473). K 6:60.

Modroslovje je bilo vedno in je zlasti v naših časih izredne važnosti. V njem so temelji religije in krščanstva. V njem iščejo podlage za svoje protiverske sisteme ateisti in panteisti in pripadniki svobodne misli in svobodne morale: vsi ti se sklicujejo na človeški razum in izkušajo ogrniti s filozofskim plaščem svoje težnje. Modroslovje je polje, kjer se rešuje večina perečih sodobnih vprašanj.

Janost glede teh vprašanj in prepričanje, kaj in kje je resnica, nam daje solidna aristotelično-sholastična filozofija. Njeno teoretično in praktično stran obravnava učenil jezuit s priznano akribijo. Osnovne misli formulira kratko in določno, pri vseh važnejših vprašanjih presoja stvarno in tehtno razloge nasprotnikov z ozirom na njihovo vrednost, k vsemu temu podaja dovolj podatkov iz zgodovine filozofije, tako da je pričujoče delo v vsakem oziru zanesljiv in točen kašipot skozi labirint filozofskih mnenj in sistemov.

V novi izdaji je avtor izboljšal poglavja o zavesti, indukciji, substanci in kavzalnosti. V popolnoma novem odstavku (str. 270–282) pa brani absolutno vrednost resnice nasproti relativizmu.

2. *Johanna d'Arc*, die von Gott erleuchtete Heldin Frankreichs. Anläßlich der am 18. April 1909 erfolgten feierlichen Seligsprechung nach dem Original des Msgr. Heinrich Débout frei bearbeitet und herausgegeben von Msgr. Dr. Max Freih. v. Gagern, Geheimkämmerer Sr. Heiligkeit. Verlagsbuchhandlung Georg Eichinger, Wien. 8° (VII+204). K 1:80.

Življenjepis junaške orleanske device je jako zanimiv, ne le za Francoze, ampak za vsakega katoličana. Baron Gagern ga je sestavil na podlagi zgodovinskih virov, in ker mu je bilo pri tem le za čisto in nepokvarjeno resnico, se nam odpirajo poleg sijajnih tudi jako temne strani dotične zgodovine. Knjiga ima štiri poglavja, ki popisujejo Ivanin poklic in božje poslanstvo, Ivanine zmage na bojnem polju, kako je bila izdana, mučena in proslavljena. Vse je pisano silno mikavno, na nekaterih mestih se skoro ni mogoče vzdržati solz in ker vse delo okrepljuje zaupanje v božjo previdnost, se pač po pravici sme najtopleje priporočati. Zanimivo je zasledovati, kakšne smrti so umrli Ivanini nasprotniki, še bolj zanimivo je pa to, da je ta francoska devica dobila čast oltarjev v času, ko Cerkev in njeni služabniki na Francoskem trpe najhujše preganjanje.

Knjigi je priložena krasna slika, reprodukcija tiste podobe, katero so slovesno odkrili nad velikim oltarjem cerkve sv. Petra v Rimu o priliki kanonizacije.

A. K.